

ВІСНИК *української громади в Хорватії*

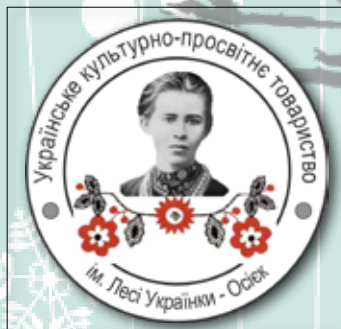
VJESNIK *ukrajinske zajednice u Hrvatskoj*

Номер 58, 6/2018.

Broj 58, 6/2018.

УКРАЇНЬСЬКА ГРОМАДА РЕСПУБЛІКИ ХОРВАТІЯ

Izdavač: **Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske**
Видавець: **Українська громада Республіки Хорватія**
Kardinala Alojzija Stepinca 45, 32 000 Vukovar
Tel: 032/493-224 ; Fax: 032/493-224
e-mail: ukrajinskazajednica.hr@gmail.com
MB: 2331748 ; OIB: 35971824466
Žiro račun: **PBZ HR4823400091110579040**
Uredništvo Vjesnika: **Svetog Roka 53A, 31 000 Osijek**
Tel: 098/1933-288 ; e-mail: vjesnikuz@gmail.com ; ISSN 1847-327X
"Vjesnik" je dvomjesečnik, izlazi šest puta godišnje
Naklada: **1000 primjeraka**
Tisak: **Grafika d.o.o., Strossmayerova 295, 31 000 Osijek**

За видавця: **Михайло Семенюк**
За издавача: **Mihajlo Semenjuk**
Головний редактор: **Оксана Мартинюк**
Glavni urednik: **Oksana Martinjuk**
Редакція: **Борис Гралюк, Микола Застрижний, Іван Семенюк, Віктор Камінський, Славко Бурда, Олеся Беч**
Uredništvo: **Boris Graljuk, Nikola Zastrizni, Ivan Semenjuk, Viktor Kaminskyj, Slavko Burda, Olesja Beč**
Лектор хорватської мови: **Нівес Романек**
Lektor hrvatskog jezika: **Nives Romanjek**
Дизайн та комп'ютерна верстка: **Назар Стурко**
Dizajn i kompjuterski prijelom: **Nazar Sturko**

ЗМІСТ - SADRŽAJ

NOVOSTI IZ DJELATNOSTI UKRAJINSKE ZAJEDNICE REPUBLIKE HRVATSKE НОВИНИ З ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ РЕСПУБЛІКИ ХОРВАТІЯ

- 4 Zagrebački summit Srednjoeuropske inicijative. *Slavko Burda*
- 5 Інформація для громадян України, які мають намір голосувати на президентських і парламентських виборах у 2019 році.
- 5 U posjeti Ministarstvu znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske. *Slavko Burda*
- 5 Obilježavanje Međunarodnog dana ljudskih prava - javni skup na temu "Govor mržnje".
- 6 Izložba fotografija "Hrvatski ratnici - Ukrajina". *Jelena Jurić*
- 7 Hrvatski specijalci odali počast zaboravljenim hrvatskim vojnicima iz Prvog svjetskog rata u Ukrajini
- 8 U Lipovljanima održano predavanje "Povijesne veze između Ukrajinaca i Hrvata". *Ivan Semenjuk*
- 9 У Києві відбувся XI Світовий Конгрес Українців. *Славко Бурда*
- 11 Міжнародний форум "Україна пам'ятає, світ визнає". *Славко Бурда*
- 11 Služba Božja u Zagrebu za žrtve Holodomora od 1932. do 1933. godine u Ukrajini. *Slavko Burda*
- 12 U Slavanskom Brodu obilježena 85. godišnjica Holodomora u Ukrajini. *Nikola Zastržni*
- 13 Učenicima obilježili 85. obljetnicu Holodomora u Ukrajini. *Ana Marija Has*
- 13 У Осієку відзначили 85 -у річницю Голодомору в Україні. *Олеся Мартинюк*
- 14 Održana 15. redovita godišnja Skupština UKPD "Ivan Franko" - Vukovar. *Tatjana Ramač*
- 14 U radnoj posjeti kod gradonačelnika Vukovara. *Slavko Burda*
- 15 Kulturna manifestacija - Dan Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u Zagrebu. *Slavko Burda*
- 15 Відзначення 27-ої річниці Дня пам'яті жертв Вуковара. *Тетяна Рамач*
- 16 U Grkokatoličkoj župi u Slavanskom Brodu u gostima mladi svećenik i darovano Evanđelje. *Nikola Zastržni*
- 16 XXIII. međureligijski koncert "Gdje je ljubav, prijateljstvo: ondje je Bog". *Slavko Burda*
- 17 Український "Щедрик" - символ Різдва у цілому світі.
- 17 Цікаві факти про різдвяну колядку "Щедрик".
- 18 "Щедрик" защедрували в Рієці. *Ольга Камінська*
- 19 Відбулися річні звітні збори Української громади РХ. *Оксана Мартинюк*
- 19 Održan seminar Savjeta za nacionalne manjine o interaktivnom načinu prijava programa kulturne autonomije

DJELATNOST NAŠIH DRUŠTAVA - ДІЯЛЬНІСТЬ НАШИХ ТОВАРИСТВ

- 20 Теčaj Ukrajinskoga jezika u Slavanskom Brodu. *Nikola Zastržni*
- 20 Зимові свята в Осієку. *Olesja Martinjuk*
- 21 Susret Ukrajinaca Hrvatske u Šumeću. *Nikola Zastržni*
- 22 U Osijeku održana manifestacija "Na krilima pjesme". *Olesja Martinjuk*
- 23 Вже приходить ніч чарівна... *Тетяна Рамач*
- 23 Posjet svetog Nikole djeci "Karpata" u Lipovljanima. *Ivan Semenjuk*
- 24 Uspješni nastupi UKPD "Ukrajina" - Slavonski Brod. *Jasna Bek*
- 24 "Karpati" na 3. adventskom sajmu u Lipovljanima. *Ivan Semenjuk*
- 25 Проект "Етно зачіски світу" у Вінковцях. *Тетяна Рамач*
- 25 Дитячий гурток "Майстрик і Майстринка" у Вуковарі. *Тетяна Рамач*
- 26 Večer ukrajinske narodne pjesme u Novom Sadu. *Ivan Semenjuk*
- 26 Obilježavanje 110. godišnjice ukrajinske kulture u Prnjavoru. *Ivan Semenjuk*
- 27 Kreativne božićne radionice na nastavi Ukrajinskog jezika. *Lana Domankušić*
- 27 Sudjelovanje "Karpata" na obilježavanju godišnjice KUD-a "Husain". *Ivan Semenjuk*
- 28 Члени товариства "Дніпро" - Рієка заколядували і защедрували. *Ольга Камінська*

NEPOZNATO O POZNATOM

- 30 Канадський композитор і піаніст українського походження відомий як найшвидший піаніст у світі. *Олеся Мартинюк*

IN MEMORIAM

- 31 Teodor Fricki, velikan Ukrajinske zajednice RH. *Boris Grajduk*

На обкладинці: Малюнок художника Олега Шупляка - у ньому "зашифровано" портрет композитора Миколи Леонтовича, автора знаменитого на весь світ "Щедрика".

На останній сторінці: Малюнок художника Юрія Пацана - "Ніч на Різдво"

Zagrebački summit Srednjoeuropske inicijative

Summit Srednjoeuropske inicijative održan je 3. i 4. prosinca 2018. godine u Zagrebu. Srednjoeuropska inicijativa je regionalni forum za suradnju u srednjoj i istočnoj Europi osnovan 1989. u Budimpešti. U njezinu članstvu osamnaest je država: Albanija, Austrija, Bjelorusija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Češka, Hrvatska, Italija, Mađarska, Makedonija, Moldova, Poljska, Rumunjska, Slovačka, Slovenija, Srbija i Ukrajina. Sjedište Tajništva SEI je u Trstu.

Summit u Zagrebu je bio završni događaj jednogodišnjeg hrvatskog predsjedanja, a tema je bila: "Izgradnja sigurnosti, jačanje gospodarstva, omogućavanje napretka". U povodu sastanka na vrhu Srednjoeuropske inicijative u Zagrebu su se okupili premijeri i predstavnici 18 zemalja članica SEI-a, a među njima su bili i predsjednici vlada Albanije, Mađarske, Makedonije, Rumunjske i Slovačke. Ukrajinu je na summitu predstavljala potpredsjednica Vlade Ukrajine Ivana Klympush-Tsitsadze.

Potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske i ministrica vanjskih i europskih poslova Marija Pejčinović Burić održala je sastanak 3. prosinca 2018. godine u Zagrebu s potpredsjednicom Vlade Ukrajine za europske i euroatlantske integracije Ivannom Klympush-Tsitsadze.

Prethodno se potpredsjednica ukrajinske Vlade u Banskim dvorima sastala s predsjednikom Vlade RH Andrejem Plenkovićem, koji je naglasio važnost daljnjeg jačanja bilateralnih odnosa Hrvatske i Ukrajine.

Ministrica Pejčinović Burić istaknula je da Hrvatska pruža podršku Ukrajini na njezinom europskom putu, kroz operativnu i tehničku pomoć te prijenos iskustava. Pohvalila je napredak u provedbi reformi u Ukrajini, koje unatoč teškoj sigurnosnoj situaciji i izazovima dobro napreduju i približavaju Ukrajinu euroatlantskim integracijama. Pejčinović Burić i Klympush-Tsitsadze izrazile su zadovoljstvo suradnjom u okviru Radne skupine za suradnju RH-Ukrajina, radom Zajedničkog povjerenstva za gospodarsku suradnju, kao i pozitivnim trendom u gospodarskoj razmjeni i turizmu, koje se očituje povećanjem broja

gostiju iz Ukrajine. Ministrica Pejčinović Burić kazala je da hrvatske tvrtke izražavaju spremnost za poslovanjem u Ukrajini i to u IT sektoru; energetskoj, farmaceutskoj, kemijskoj industriji i ostalim granama gospodarstva. Tijekom susreta bilo je riječi o ukupnoj sigurnosnoj situaciji u Ukrajini i njezinom okruženju. Izražena je zabrinutost aktualnom situacijom u Azovskom moru i Kerčkom prolazu, ruskim aktivnostima i daljnjom eskalacijom napetosti, koja je rezultirala ozljeđivanjem i zarobljavanjem ukrajinskih mornara, kao i blokadom ukrajinskih luka i sprječavanjem pomorskog prometa. Ministrica Pejčinović Burić pozvala je na suzdržanost, poštivanje međunarodnog prava i sprječavanje daljnje eskalacije. Poručila je da Hrvatska nastavlja snažno podupirati teritorijalnu cjelovitost, suverenitet i neovisnost Ukrajine u njezino međunarodno priznatom granicama.

U okviru sastanka SEI održan je poslovni forum te niz bilateralnih susreta. Hrvatska tim događajem završava svoje predsjedanje SEI-em u 2018. godini. Tijekom godine organizirane su brojne aktivnosti, konferencije, stručni skupovi, kao i tri ministarska sastanka – dva sastanka ministara vanjskih poslova i sastanak ministara zaduženih za regionalni razvoj. Prioriteti hrvatskog predsjedanja SEI-em bili su proširenje EU, jačanje suradnje na području gospodarstva, kulturna suradnja, izazovi migracija, jačanje parlamentarne suradnje te jačanje sinergije između SEI-a i drugih regionalnih i međunarodnih organizacija. Predsjedanje će od Hrvatske preuzeti Italija.

Ključne teme sastanka na vrhu Srednjoeuropske inicijative, održanog 3. i 4. prosinca 2018. godine u Zagrebu bile su veća konkurentnost regije u Europi, potrebni koraci za veći gospodarski rast i kvalitetniji život građana, izazov migracija i sigurnosna situacija u Ukrajini, naglasio je predsjednik Vlade RH Andrej Plenković u izjavi za medije u Hotelu Westin u Zagrebu. Predsjednik Vlade RH Andrej Plenković je kazao da Srednjoeuropska inicijativa ima dugu tradiciju te je Hrvatskoj, kao i drugim članicama, pomogla u jačanju političkih odnosa, gospodarske suradnje i pre-

nošenja znanja i političke potpore na putu prema Europskoj uniji i NATO-u. "Hrvatska je te ciljeve ostvarila, no u okviru 18 država članica SEI-a postoje zemlje iz našeg susjedstva, Jugoistočne Europe i Istočne Europe koje još uvijek nastoje ostvariti taj cilj. Stoga, ovaj forum predstavlja koristan mehanizam za međusobnu potporu", dodao je.

Izvijestio je da je summit bio posvećen jačanju sigurnosti, gospodarstva i prosperiteta članica SEI-a te se bavio ključnim temama kako da regija Srednjoeuropske inicijative bude što konkurentnija u Europi, kako da se osigura kvalitetniji gospodarski rast te kvalitetniji život onih koji žive u članicama SEI-a. Izdvojio je da se govorilo i o suočavanju s problemom migracija te dodao da svatko na svoj način treba doprinijeti sprječavanju nezakonitih migracija, jačanju kontrole na granicama te dobrim komunikacijama i dogovoru o readmisiji, kao i zaštiti vanjskih granica Europske unije.

Bilo je riječi i o situaciji vezanoj za Ukrajinu, budući je Ukrajina članica SEI-a.

Premijer Plenković je pojasnio da su u rezimeu sastanka jasne tri poruke: "Prva je da je neprihvatljivo kršenje međunarodnog prava u Kerčkom prolazu i Azovskom moru; druga je poziv Rusiji da pusti ukrajinske mornare i tri broda te smo se vrlo jasno, još jednom, pozvali na punu podršku teritorijalnoj cjelovitosti i integritetu Ukrajine.", kazao je.

SEI značajno pomaže trgovinskoj razmjeni i gospodarskim odnosima

Od ostalih tema na summitu, predsjednik Vlade istaknuo je da je usvojeno Izvješće o provedbi Akcijskog plana Srednjoeuropske inicijative 2018. - 2020., usvojen je izmijenjeni Pravilnik organizacije, a uz održani Gospodarski forum čuli su se i značajni doprinosi raspravi od strane predsjednika EBRD-a i europskog povjerenika za proširenje Johannes Hahn, kao i predstavnika drugih međunarodnih organizacija i regionalnih inicijativa.

Istaknuo je da Hrvatska čak 55 posto svoje ukupne trgovinske razmjene ima upravo sa članicama SEI-a. "Za nas, kao srednjoeuropsku državu, SEI značajno pomaže trgovinskoj razmjeni i gospodarskim odnosima. Uvijek nam je stoga drago doprinijeti ovoj organizaciji." - poručio je.

Novinare je zanimalo očekuje li se reakcija Rusije na stav zauzet na današnjem summitu. Predsjednik Vlade je odgovorio da je to na Rusiji.

"Naša je pozicija sasvim jasna, došlo je do kršenja međunarodnog prava." - kazao je, dodavši da je na summitu rečeno sve ono što je točno, zdravorazumski i očekivano od organizacije koja ima ovakav karakter.

Slavko Burda

Інформація для громадян України, які мають намір голосувати на президентських і парламентських виборах у 2019 році

До списку виборців на закордонній виборчій дільниці включаються виборці, виборча адреса яких відповідно до відомостей Державного реєстру виборців відноситься до закордонної виборчої дільниці.

На сьогодні чинним законодавством України забезпечено у повній мірі можливість участі у виборчому процесі всім громадянам України, які постійно проживають або тимчасово перебувають за кордоном, незалежно від правових підстав перебування на

території іноземної держави.

Для включення до списку виборців на закордонній виборчій дільниці громадянин України за кордоном може:

1. у зручний для себе час (у тому числі поза межами виборчого процесу):

- особисто подати до консульського підрозділу Посольства України у Республіці Хорватії заяву про включення до Державного реєстру виборців або зміну виборчої адреси (якщо його вже включено до Реєстру);

- звернутися для постановки на консульський облік.

2. не пізніше як за п'ять днів до дня голосування особисто подати до закордонної виборчої дільниці заяву щодо неправильностей у попередньому списку виборців.

Звертаємо увагу, що відповідні заяви мають подаватися виборцями до консульського підрозділу Посольства заздалегідь.

Дізнатися, чи включені Ви до списку виборців, та перевірити, чи правильно вказані в Реєстрі прізвище, ім'я, по батькові та виборча адреса, можна за допомогою он-лайн сервісу "Особистий кабінет виборця" <https://www.drvgov.ua/ords/f?p=111:LOGIN> на веб-сторінці "Державний реєстр виборців".

Для цього потрібно зареєструватися в "Особистому кабінеті виборця" і зробити відповідний запит. Орієнтовно протягом однієї доби Ви отримаєте відомості щодо своїх даних у Реєстрі на електронну адресу, вказану при реєстрації.

Також просимо звернути увагу, що на території Республіки Хорватії та Боснії і Герцеговини буде діяти єдина виборча дільниця у приміщенні Посольства України в Хорватії, за адресою: м.Загреб, вул.Вочарська, 52.

*Контакти консульського підрозділу
Посольства України в РХ:*

Тел. 00 3851 461 62 00, email: emb_hr@mfa.gov.ua

U posjeti Ministarstvu znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske

UZagrebu je iniciran projekt otvaranja ukrajinskog razrednog odjeljenja prema Modelu C u jednoj od zagrebačkih škola. Pripadnici ukrajinske nacionalne manjine i novopridošli Ukrajinici koji su se naselili u Hr-

vatskoj pokrenuli su zajedničku akciju i projekt otvaranja takozvane "male škole" u Zagrebu za izučavanje Ukrajinskog jezika s elementima kulture.

Nakon što je formiran Odbor za školstvo koji je održao svoj prvi sastanak u Veleposlanstvu Ukrajine u RH, utvrđen je popis djece te uslijedio sastanak članova Odbora s nadležnim osobama u Ministarstvu znanosti i obrazovanja. Tako je 29. studenog 2018. godine g. Momir Karin, pomoćnik ministrice znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske primio izaslanstvo ukrajinskog Odbora za škol-

stvo. U razgovoru su sudjelovali Nandor Čapo, načelnik Samostalnog sektora za nacionalne manjine, Ana Kešina, voditeljica Službe za nacionalne programe, akcijske planove, međunarodne projekte i suradnju, Slavko Burda, zamjenik predsjednika Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske, Vita Holets, treća tajnica Veleposlanstva Ukrajine u RH i profesorica Oksana Pinčuk. Na sastanku su dogovorene daljnje aktivnosti za otvaranje ukrajinskog razrednog odjeljenja po Modelu C u Zagrebu.

Slavko Burda

Obilježavanje Međunarodnog dana ljudskih prava - javni skup na temu "Govor mržnje"

Predsjednik Savjeta Aleksandar Tolnauer učestvovao je na obilježavanju Međunarodnog dana ljudskih prava te 70 - godišnjici Opće deklaracije o ljudskim pravima koju je organizirao Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske.

Skup je otvorio ravnatelj Vladinog ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Alen Tahiri, osvrnuvši se uvodno na Deklaraciju kao vrhunsko postignuće svih naroda i nacija te skup zajedničkih standarda na području zaštite i promocije ljudskih prava.

Skupu su se obratili potpredsjednik Hrvatskog sabora dr.sc. Furio Radin, prof.dr.sc. Milorad Pupovac, predsjednik saborskog Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Aleksandar Tolnauer, predsjednik Savjeta za nacionalne manjine i Snježana Vasiljević, profesorica Pravnog fakulteta u Zagrebu, govoreći o odgovornosti i ulozi politike, političara, medija i cjelokupne zajednice u suzbijanju i borbi protiv govora mržnje.

Predsjednik Savjeta Aleksandar Tolnauer u svom izlaganju posebno je istaknuo: "U Hrvatskoj je govor mržnje u

porastu, diskriminatoran i zapaljiv sadržaj je u porastu. Mržnja vas danas u Hrvatskoj čini važnima jer vam daje legitimitet i pažnju javnosti te privid da ste vi u pravu i da je sve ono što se događalo i prezentiralo bilo krivo i da je sve laž."

Na kraju skupa Kristijan Kevešević, savjetnik u Vladinom uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina predstavio je kampanju Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske sa preporukama za suzbijanje govora mržnje u političkom prostoru. www.nacionalne-manjine.info

Izložba fotografija "Hrvatski ratnici – Ukrajina"

Prigodom 100. godišnjice Prvog svjetskog rata u Hrvatskom povijesnom muzeju upriličena je izložba fotografija "Hrvatski ratnici – Ukrajina". Izložba je nastala kao rezultat poduhvata članova Moto kluba Specijalne policije iz Domovinskog rata – put u zapadnu Ukrajinu, gdje je bilo Istočno bojište, na kojem su ratovali i poginuli brojni hrvatski domobrani. Tijekom godina postupno se zaboravljalo to bojište ali u sjećanjima mnogih su ostale uspomene na njihove bližnje koji su tamo zauvijek ostali. Miroslav Krleža je podigao svojevrsni spomenik tim događajima – knji-

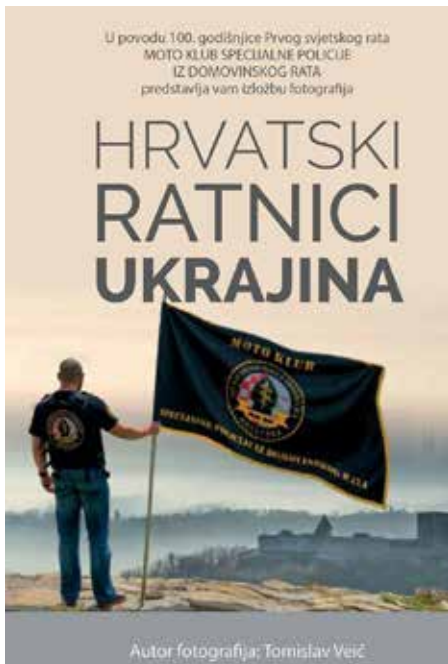
gom novela Hrvatski bog Mars i dramom Galicija. Hrvatska ukrajinistika je dala značajan doprinos u otkrivanju tragova hrvatskih domobrana na tom bojištu što je rezultiralo knjigom Hrvatski grobovi 1914.-1918. Karpati, Galicija, Bukovina dr. sc. Jevgenija Paščenka, profesora Katedre za ukrajinski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Zagrebu, koju je 2016. objavio Hrvatski državni arhiv. Knjiga je potakla brojne Hrvate da krenu prema zapadnoj Ukrajini kako bi posjetili ta mjesta, groblja, spomenike. Svojevrsni vrhunac bilo je putovanje hrvatskih vojnika na ta mjesta.

Nositelj projekta i organizator izložbe bio je Moto klub Specijalne policije iz Domovinskog rata. Brojni članovi Kluba, obilježeni hrvatskim i ukrajinskim znakovljem došli su iz različitih gradova Hrvatske obilježiti sjećanje na poginule ratnike svih vremena. Odlučeno je ponijeti simboličnu uspomenu iz cijele Hrvatske i prenijeti ju na grobove po Karpatima, u Galiciji i Bukovini. Zato je prije samog putovanja svatko od članova iz svog rodnog kraja donio grudu zemlje, koja je kasnije bila blagoslovljena, kako bi ju posuli po mjestima gdje su stradali hrvatski vojnici u Ukrajini. Uz zemlju iz rodnih krajeva, dali su izraditi spomen ploču od bračkog kamena s posvetom palim braniteljima, na ukrajinskom i hrvatskom jeziku.

Cilj putovanja bio je posjetiti mjesta gdje su nastradali hrvatski vojnici i prije svega, odati im počast. Mjesto na kojem su se posebno zadržali bio je Užočki prijevoj, gdje su se, prema zapisima, vodile neke od najvećih bitaka s iznimno velikim brojem stradalih.

O svemu tome se govorilo u Hrvatskom povijesnom muzeju. U prepunoj dvorani okupili su se sudionici, počasni gosti koji su ujedno govorili o davnim događajima rata i obilježavanju 100. godišnjice završetka tog rata. Dorijan Vrbnac, predsjednik Moto kluba Specijalne policije iz Domovinskog rata predočio je projekt putovanja prema Ukrajini a koji je podržalo Ministarstvo branitelja Hrvatske, uz potporu Veleposlanstva Ukrajine u Republici Hrvatskoj i Hrvatske u Ukrajini. Nikola Tominac, pukovnik Hrvatske vojske u mirovini, prikazao je najznačajnije bitke na Istočnom bojištu gdje su ratovali i hrvatske postrojbe. O ratu je, s povijesnoga gledišta, govorio dr. sc. Amir Ophodaš, povjesničar iz Hrvatskog državnog arhiva. Profesor Katedre za ukrajinski jezik i književnost Jevgenij Paščenko dočarao je duboko pri-

jateljstvo koje se razvijalo tijekom putovanja te prikazao kako je ukrajinsko stanovništvo dočekalo hrvatsko izaslanstvo. Hrvatski vojnici su bili toplo dočekani u gradovima kojima su prošli. Na jednom od karpatskih prijevoja – Užočki, uz prosutu hrvatsku zemlju postavili su spomen ploču s tekstom na hrvatskom i ukrajinskom jeziku. Bio je to možda prvi dolazak Hrvata do spomenika s križem, kao sjećanje na poginule vojnike iz Hrvatske. Zatim su se spustili s Karpata prema Ivano-Frankivsku gdje su položili vijence kod spomenika domobranima na obnovljenom groblju u selu Glibivka, jedinom očuvanom groblju hrvatskih vojnika iz toga doba. Posjetili su obnovljeni

spomenik u Bukovini. Bili su primljeni u gradskoj administraciji Ivano-Frankivska, družili se s ukrajinskim vojnicima koji vode danas rat protiv agresora. U Lavovu je bio susret s ukrajinskim znanstvenicima koji su od srca pozdravili hrvatsko izaslanstvo a druženje se nastavljalo na ulicama grada Lavova gdje su građani srdačno pozdravljali Hrvate koji su nosili posebno izrađene majice s natpisom Hrvatska-Ukrajina na hrvatskom i ukrajinskom jeziku. O putovanju je bio snimljen dokumentarac, premijerno prikazan brojnim gledateljima. Otvorena je izložba fotografija Tomislava Veića, koja prikazuje sedmodnevno putovanje članova Moto kluba kroz Ukrajinu.

Majstorske umjetničke fotografije daju široki prikaz tog putovanja. Ovom izložbom htjela se naglasiti važnost odlaska hrvatskih vojnika na ukrajinska bojišta, iznimno dobri odnosi između dviju država odnosno razumijevanje i solidarnost koje neprekidno traju već dugi niz godina. Sve zajedno je, uz nazočnost predstavnika diplomacije, Hrvatskoga sabora, akademske zajednice, veterana rata i građana predstavljalo snažnu manifestaciju hrvatsko-ukrajinskog prijateljstva. Brojnim uzvanicima koji su došli na svečano otvorenje izložbe pridružili su se i studenti ukrajinistike Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Jelena Jurić, studentica treće godine ukrajinistike FFZG

Hrvatski specijalci odali počast zaboravljenim hrvatskim vojnicima iz Prvog svjetskog rata u Ukrajini

Izložba umjetničkih fotografija i dokumentarni film HRVATSKI RATNICI – UKRAJINA dio su isto-

mnog projekta Moto kluba Specijalne policije iz Domovinskog rata (MKSP), a koji je u cjelini svojim nazivom, sadr-

žajem i porukom posvećen hrvatskom ratniku u svim povijesnim vremenima.

Projekt je uključivao putovanje motociklima od Hrvatske do Ukrajine, obilježavanje i odavanje počasti poginulim hrvatskim vojnicima na području Galicije i Bukovja tijekom I. svjetskog rata, te susret s lokalnim vlastima i policijom. Upravo na temelju prikupljenih materijala s putovanja MKSP pripremio je dokumentarni film i izložbu umjetničkih fotografija.

Izložbu HRVATSKI RATNICI – UKRAJINA možete posjetiti u Hrvatskom povijesnom muzeju, Matoševa 9 u Zagrebu, do 3. ožujka 2019. Na otvorenju izložbe 30. prosinca premijerno je prikazan i kratki dokumentarni film Moto kluba Specijalne policije iz Domovinskog rata.

Fotografije i dokumentarni film prate sedmodnevno putovanje u Ukrajinu na

koji su članovi MKSP krenuli 18. lipnja 2018. iz Zagreba te ga nastavili kroz Mađarsku, Poljsku i Češku. Prethodno su svoj osobni doprinos misiji putovanja članovi MKSP iskazali na vrlo dojmljiv način: svaki je iz svoga kraja donio grudu zemlje na oltar Domovine na Medvedgradu, gdje ju je, u kapelici sv. Filipa i Jakova 26. svibnja blagoslovio fra Tomislav Glavnik.

Blagoslovljena zemlja razasuta je po grobištima stradalih Hrvata u Ukrajini, njih gotovo 70 000, koji se nikad nisu vratili u svoj rodni kraj, kako bi majka Domovina, makar simbolički, ponovno zagrlila svoje sinove. Na svom putovanju članovi MKSP posjetili su, odali počast i obilježili brojna mjesta stradanja hrvatskih vojnika iz I. svjetskog rata. No, posebnu pozornost iskazali su na Užočkom prijevoju, mjestu gdje su ratovali hrvatski ratnici u uvjetima vrlo sličnim onima u kojima su ratovali i hrvatski specijalci na Velebitu, a ujedno i jednom od najvećih stratišta Hrvata u Prvom svjetskom ratu,

donedavno neobilježenom. Članovi MKSP ispravljajući stoljetnu nepravdu dali su izraditi spomen ploču od bračkog kamena s posvetom ratnika ratniku na hrvatskom i ukrajinskom jeziku. Uz potporu lokalnih ukrajinskih vlasti ta je spomen ploča sada trajni podsjetnik i spomenik hrvatskome ratniku u Ukrajini.

Putovanju su se pridružila i dva člana akademske zajednice, dr. sc. Amir Obhodaš, povjesničar iz Hrvatskog državnog arhiva, istraživač hrvatske vojne povijesti, te dr. sc. Jevgenij Paščenko s Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, izvanredni profesor na Katedri za ukrajinski jezik i književnost, istraživač i autor knjige "Hrvatski grobovi 1914.-1918., Karpati, Galicija, Bukovina". Isti su, zajedno s pukovnikom Nikolom Tomincem, istraživačem Hrvata na bojišnici Prvoga svjetskoga rata, obilježavajući službeni početak realizacije projekta prethodno održali stručno predavanje pred sudionicima putovanja u prostoru

Doma specijalne policije u Zagrebu.

Stotinu godina je prošlo no hrvatski ratnici nisu zaboravljeni. Niti onih koji su ih čekali više nema, ali ima onih koji prkose zaboravu. To je poruka koju s ovim putovanjem, filmom i fotografijama žele poslati hrvatski ratnici, heroji Domovinskog rata – ne smije i, dok je njih, neće biti zaborava!

Članovi Moto kluba Specijalne policije iz Domovinskog rata udrugu su osnovali s ciljem okupljanja i povezivanja svih pripadnika specijalnih jedinica policije, radi promicanja i održavanja njihova ratnog identiteta te sprječavanja zaborava njihova doprinosa u obrani i oslobađanju Hrvatske tijekom Domovinskog rata. Članovi Moto kluba njeguju trajno sjećanje na žrtve i njihovo dostojno obilježavanje, ali i na ideale, povijesne i suvremene, kojima su vođeni tijekom svog aktivnog sudjelovanja u najznačajnijim akcijama u obrani suvereniteta RH.

Izvor: Narod.hr, 3. prosinca 2018.

U Lipovljanima održano predavanje "Povijesne veze između Ukrajinaca i Hrvata"

● Nastupila je pjevačka skupina KPD Ukrajinaca "Karpati" - Lipovljani

● dr. sc. Jevgenij Paščenko

Organizaciji KPD Ukrajinaca "Karpati" Lipovljani, općine Lipovljani i Hrvatsko-ukrajinskog društva iz Zagreba (HORUS), dana 2. 11. 2018. godine održano je predavanje na temu "Povijesne veze između Ukrajinaca i Hrvata" u Narodnoj knjižnici i čitaonici Lipovljani. Predavanje je održao Jevgenij Paščenko, izv. profesor i voditelj Katedre za ukrajinski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Prije prikazivanja dokumentarnog filma u trajanju od 45 minuta, voditeljica Narodne knjižnice i čitaonice Lipovljani Marica Tisaj pozdravila je sve prisutne, a posebne pozdrave je uputila otpravniku poslova u Veleposlanstvu Ukrajine u RH, privremenom VD veleposlanika Ukrajine u RH, Jaroslavu Simonovu, prof. dr. sc. Jevgeniju Paščenku, predsjedniku Ukrajinske zajednice RH Mihajlu Semenjuku te ostalim gostima.

Pjevačka skupina KPD Ukrajinaca "Karpati" Lipovljani je potom otpjevala po jednu ukrajinsku i hrvatsku pjesmu. Kratak uvod u predavanje i prikazivanje filma dao je predsjednik KPD Ukrajinaca "Karpati" Lipovljani Ivan Semenjuk, a nakon prikazanog filma, Jevgenij Paščenko održao je predavanje. Tom prigodom je Narodnoj knjižnici i čitaonici Lipovljani, te KPD-u "Karpati" poklonio nekoliko primjeraka knjiga koje su izdane u organizaciji HORUS-a.

Film se sastoji od sedam dijelova (Legenda o tri brata – osnivača Kijeva; Tragedija Bogdana Hmeljnickog; Ukrajinski katolicizam; Snaga jezika; Zakon Kaina i Abela; Hrvatska lekcija Ukrajini; Andrijev uzvis - centar kulturne diplomacije) a započinje prikazom osnivanjem Kijeva (kojega su osnovali predstavnici triju bratskih naroda od kojih je jedan Horiv - predstavlja kult

sunca, a korijen riječi HOR predstavlja sunce koje su prateći sa istoka do Kijeva doselili narodi Hrvati, pa se tako nameće teza da su Hrvati (Bijeli Hrvati) bili jedni od osnivača grada Kijeva – prijestolnice Ukrajine. Tatari i Mongoli osvojili su Kijev i ostale ukrajinske krajeve u VII. stoljeću, a Bijeli Hrvati napuštaju ove krajeve i bježe sve do Jadrana. U prilog tome idu i imena koja su oni sa sobom ponijeli i nazvali istim imenima ove krajeve (Ternopilj, Kijev,...). Nadalje, veze između Ukrajinaca i Hrvata prikazane su kroz ideju ujedinjenja slavenskih naroda, na čemu su paralelno radili Ukrajinci (Bogdam Hmeljnicki) i Hrvati (Juraj Križanić). Naravno, te ideje su na koncu propale jer je došlo do razilaženja Rusa i Ukrajinaca, a također Srba i Hrvata. U završnoj fazi dolazi do raspada SSSR-a i SFRJ-a, te dolazi do izbijanja ratova. Godine 1917. dolazi do raspada Ruskog carstva a 1918. do raspada Austrougarske

ske monarhije. Slijede velike represije na Ukrajinke i Hrvate jer žele uvesti svoj jezik kao službeni, a samim tim i svoju samostalnost. Ova paralela je data i krajem 2. svjetskog rata, kada mladi Ukrajinke predvođeni Stepanom Banderom pokušavaju uvesti ukrajinski jezik ne želeći pripasti niti Rusima niti Nijemcima, a sličan slučaj je bio i u Hrvatskoj kada se pokušavala uvesti neovisnost i od Nijemaca i Srba, te su idejni vođe proglašeni nacionalistima i ustašama. Dodatno je pojašnjen i narодноослободилачки pokret

vođen Titom i partizanima kao pokušaj ujedinjene Jugoslavije, što opet u konačnosti nije uspjelo. Prikazano je i uvođenje kršćanstva na prostore Ukrajine u čemu veliku ulogu imaju i Hrvati, prije svih Nikola Eterović, čija je zasluga da je papa Pavao posjetio i Ukrajinu i Hrvatsku u njihovim teškim godinama oko samostalnosti.

Ukrajina je ta koja prednjači u ideji povezivanja istočnih slavenskih krajeva sa zapadom, ali na tom području nema mnogo uspjeha, već doživljava agresiju

na svoje prostore. Kultura jezika i govora ima veliki utjecaj na ova događanja, poglavito Taras Ševčenko s ukrajinske te Ljudevit Gaj s hrvatske strane.

Posebno je dat prikaz 1991. godine kada je Ukrajina kao prva država priznala samostalnost Hrvatske, a također i Hrvatska samostalnost Ukrajine. Od tada postoji diplomatska povezanost, kao i učestala kulturna međunarodna događanja. Film završava riječima: "šанuмо sја - poštuјmo se".

Ivan Semenjuk

У Києві відбувся XI Світовий Конгрес Українців

● Президент СКУ Євген Чолій

● Делегат від Хорватії Славко Бурда

Раз у 5 років Світовий Конгрес Українців збирає делегатів з різних країн світу для обговорення важливих питань закордонного українства та стратегії просування у світі українських інтересів.

До Києва на XI Світовий Конгрес Українців, що відбувся з 24 по 27 листопада 2018 року, приїхало 248 делегатів з 26 країн світу: Австралія, Аргентина, Бразилія, Велика Британія, Греція, Естонія, Іспанія, Канада, Латвія, Литва, Молдова, Німеччина, Польща, Португалія, Російська Федерація, Румунія, Сербія, Словаччина, Словенія, Сполучені Штати Америки, Угорщина, Франція, Хорватія, Швейцарія, Україна.

Цього року Конгрес офіційно відкрито 25 листопада в Києві, в Олімпійському дворі Національно спортивного комплексу "Олімпійський". Серед почесних гостей на відкритті були Президент України Петро Порошенко, Перший віце-прем'єр міністр України Степан Кубів, Віце-прем'єр міністр України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Івана Клімпуш-Цінцадзе, Міністр закордонних справ України Павло Клімкін та інші.

Президент СКУ Євген Чолій у своєму виступі під час відкриття зазначив:

"Протягом цього періоду Світовий Конгрес Українців робив усе можливе для просування європейського та євроатлантичного курсу України. Це насамперед включало підписання ратифікацію Угоди про асоціацію між ЄС і Україною та надання їй безвізового режиму до Шенгенської зони. Попереду нові важливі завдання, щоб Україна стала повноправним членом ЄС, а також провела План дій щодо членства в НАТО. Разом зі світовим співтовариством ми повинні і далі рішуче діяти. Зокрема, змусити Російську Федерацію деокупувати Крим, вивести свої сили зі Східної України та звільнити всіх українських політичних в'язнів. Світовий Конгрес Українців буде так діяти до нашої спільної перемоги, і ми, без жодного сумніву, переможемо".

На відкритті виступив Президента України Петро Порошенко. У своєму виступі він, між іншим, сказав: "Завдяки перемозі Революції гідності Україна зробила вирішальний крок до свого майбутнього. Українці зробили свідомий цивілізований вибір і воля всього українського народу - європейська і євроатлантична інтеграція нашої держави". Президент України високо оцінив зусилля СКУ в донесенні до міжнародної спільноти правдивої інформації про агресивні дії Росії про-

ти України - окупацію частини Донецької та Луганської областей, анексію Кримського півострова. "Ми разом творимо зараз нову і вільну Україну. Цінуємо внесок кожного українця, де б він не жив, у справу розбудови нашої держави, підтримки її в світі. Наша єдність і солідарність є запорукою спільної перемоги над російською агресією..." Президент закликав Світовий Конгрес Українців продовжувати протистояти спробам Росії добитися зняття санкцій за незаконну анексію Криму і окупацію Донбасу.

У другій частині офіційного відкриття XI Конгресу відбулося нагородження заслужених осіб з різних країн світу найвищою нагородою СКУ - медаллю св. Володимира Великого. Між нагородженими з української діаспори за особливий внесок у піднесення іміджу СКУ, розбудову українського життя в діаспорі та підтримку України з Хорватії був нагороджений Славко Бурда, перший заступник голови Європейського Конгресу Українців. Урочисте прийняття продовжилося культурно-мисецьким виступом легендарної української естрадної співачки Руслани Лижичко, яка у 2004 році була першою українською переможницею Євробачення. Наприкінці урочистого відкриття був організований фуршет і спільне това-

● Президент України з дружиною вшанували пам'ять жертв Голодомору

ришування делегатів та гостей.

26 листопада в Київському Президент Готелі відбулися перші робочі засідання XI Світового Конгресу Українців. Одинадцята зустріч SKU пройшла під гаслом зміцнення української державності перед лицем небезпеки, яку становить діяльність Російської Федерації для України та всього світу. Прочитані звіти про діяльність Світового Конгресу Українців між двома Конгресами - Представлення членів Екзекутивного комітету та голів рад і комісій SKU. У своєму звіті про діяльність SKU за 2013-2018 роки чинний Президент SKU Євген Чолій наголосив на тому, що цей період був одним з найбільш складних та водночас багатообіцяючим в історії сучасної України. "В 2013 році народ України штовхнули до краю прірви, але він вистояв і зробив свідомий вибір. Цей вибір об'єднав українців як в середині України, так і за її межами, і тим самим призвів до того, що протягом останніх років Україна активно реформується, долає корупцію, розбудовує економіку та стає знаним гравцем на міжнародній арені", підкреслив Президент SKU.

Зміцнення зв'язків світового українства та збільшення його політичного впливу обговорювалося і на першій пленарній сесії Конгресу на тему: "SKU в 2025 році – розробка стратегій ефективного розвитку". В своїх зверненнях спікери закликали

представників громад до більш злагодженої та координованої роботи над спільними викликами, що постають перед Україною, а також нагадали, що всі українці, незалежно від місця проживання, мають сприймати себе та діяти як єдиний народ." Українська діаспора є однією з найпотужніших діаспор у світі.

Найголовніше для нас зараз - створити стратегію подальшої співпраці в діаспорі, щоб забезпечити захист українського суверенітету. Ми повинні мати дуже сильні громади, які стануть моральним хребтом України, а також зосередитись на розбудові інституцій" - зазначив під час пленарної сесії Президент Конгресу Українців Канади Павло Грод. За словами Павла Грода, саме розбудова сильних інституцій через відкриття українських шкіл, церков, мистецьких, торговельних та професійних організацій за кордоном здатна зберегти українську ідентичність в діаспорі та запобігти втраті мільйонів українців через асиміляцію.

Про потребу більш злагодженої роботи представників світового українства говорив і Генеральний секретар SKU Стефан Романів: "Хоч ми є розкидані по світу, але ми є близькими завдяки технологіям. Зараз маємо налагоджувати більш тісну комунікацію між всіма українськими громадами та об'єднувати корисні думки для вирішення спільних питань. Саме в цьому

наша сила".

У перший день роботи Конгресу було також оприлюднено звіти окремих складових організацій SKU та фінансовий звіт SKU за 2013 – 2018 рр. В рамках робочих засідань Конгресу відбулись регіональні робочі столи, присвячені розвитку українських громад у світі. Обговорювалися різні теми. Делегати Української громади Республіки Хорватія Михайло Семенюк і Славко Бурда брали участь у круглому столі на тему: "Розвиток українських громад у східній Європі". Славко Бурда виступив з доповіддю "Сучасний стан української діаспори в Хорватії". У другий робочий день XI SKU були проведені різноманітні тематичні сесії.

Делегати послушали звіти конгресових комісій та взяли участь у представленні і схваленні змін Статуту, резолюцій, бюджету SKU від 1 травня 2019 до 30 квітня 2020 року. Конгрес SKU продовжив роботу з виборами нового складу керівних органів та Президента SKU, які очолюватимуть SKU наступні 4 роки.

Новим Президентом SKU став Павло Грод. Обрано Наглядний комітет SKU. До складу управи увійшли перший віце-президент Стефан Романів, другий віце-президент Анна Кисіль, третій віце-президент Андрій Футей та віце-президент Олена Кошарна.

Славко Бурда

Міжнародний форум “Україна пам’ятає, світ визнає”

У Києві з 22 по 24 листопада 2018 року знагоди відзначення 85-ої річниці Голодомору відбувся Міжнародний форум “Україна пам’ятає, світ визнає”. У рамках Міжнародного форуму пройшло чимало різних заходів. В Українському домі відбувся дводенний науковий симпозиум і відкриття виставки “Україна 1932-1933. Геноцид голодом”, яку підготував Український інститут національної пам’яті.

Форум відкрили: Перший віце-прем’єр міністр України Степан Кубів, віце-прем’єр міністр України В’ячеслав Кириленко, міністр культури України Євген Нищук, поет, видавиць, лауреат Шевченкової премії, Іван Малкович, голова Українського інституту національної пам’яті Володимир В’ятрович. Науковий дводенний симпозиум відбувався в наступуючих сесіях на теми: “Голодомор - Геноцид: Осмислення Рафаїлом Лемкіним і міжнародно - правова кваліфікація”; “Інституалізація досліджень: Підсумки, досягнення, перспективи”; “Поступ у науковому осмисленні: Міждисциплінарний вимір”; “Поступ розширенні джерельної бази досліджень”; “Голодомор - Політика пам’яті у проєкції майбуття”; “Сучасні освітні технології: Міжнародний і Український досвід”; “Голодомор - Перспек-

тиви меморіалізації в музейному просторі”.

У Верховній раді, 23 листопада 2018 року відбулося меморіальне засідання Верховної Ради України на вшанування пам’яті жертв Голодомору. Тогож дня також у Національній опері України для учасників Міжнародного форуму Міністерство культури України представило тематичну мистецьку акцію-реквієм.

У Національному культурно-мистецькому музейному комплексі “Мистецький арсенал”, 24 листопада 2018 року, відбулося засідання учасників Міжнародного форуму за участі Президента України та глав іноземних держав і інших високоповажних закордонних гостей та гостей з України. Після їхніх промов присутні переглянули відео фільм про Міжнародну акцію “Запали свічку пам’яті”.

Міжнародний форум “Україна пам’ятає, світ визнає” завершився ходом учасників Форуму до Меморіалу жертв Голодомору, де була відслужена панахида, відбулися загальнодержавна хвилина мовчання та запалення свічок на вшанування пам’яті жертв Голодомору 1932-1933 років.

20 відомих іноземних та 32 українських дослідники теми Голодомору 1932-1933 років стали доповідачами

наукового симпозиуму, а слухачами були історики, правознавці, громадські активісти, школярі, вчителі, викладачі та студенти.

Між слухачами були і представники української національної меншини з Хорватії: голова Української громади РХ Михайло Семенюк, заступник голови Славко Бурда та представник української національної меншини міста Загреба Віктор Філіма..

Славко Бурда

Služba Božja u Zagrebu za žrtve Holodomora od 1932. do 1933. godine u Ukrajini

U grkokatoličkoj crkvi sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu, 4. prosinca 2018. godine služena je Služba Božja na ukrajinskom jeziku za sve žrtve Holodomora od 1932. do 1933. godine u Ukrajini. Liturgijsko bogoslužje je

služio prečasnı otac mitrant dr. o.Taras Barščevski, koji je u svom propovijedanju govorio o najvećem zlu i najvećem zločinu koji se dogodio u Ukrajini u prošlom stoljeću. Uvijek se treba prisjećati ovih nevinih žrtava koje su umorene

gladu, a počinili su ga ljudi totalitarnoga režima koji nisu razlikovali dobro od zla. Na kraju Službe Božje svi nazočni u crkvi zapjevali su “Vičnuju pamjatj” za sve žrtve Holodomora - genocida nad ukrajinskim narodom.

Slavko Burda

U Slavonskom Brodu obilježena 85. godišnjica Holodomora u Ukrajini

Ovogodišnje obilježavanje 85. godišnjice Holodomora - genocida nad ukrajinskim narodom u Ukrajini 1932./33. godine održano je u Slavonskom Brodu u subotu, 10. studenog ove godine. Organizatori su bili UZRH i UKPD "Ukrajina" Slavonski Brod u suradnji s Veleposlanstvom Ukrajine u RH, Slavonskobrodskim dekanatom i Galerijom "Ružić".

Holodomor je umjetno stvorena glad prouzročena staljinističkom, sovjetskom politikom prisilne kolektivizacije i represije koja je obuhvatila stanovništvo sovjetske Ukrajine, sjevernog Kavkaza te područja oko donjeg toka rijeke Volge u razdoblju od 1932. do 1933. godine, kada je od gladi i njezinih posljedica umoreno od 7 do 10 milijuna isključivo etničkih Ukrajinaca odnosno ukrajinskih seljaka koji su pružali otpor novoj sovjetskoj, staljinističkoj politici oduzimanja privatno stečenih dobara pa i hrane. Holodomor je 2003. godine u Ukrajini službeno proglašen genocidom sovjetsko-komunističke vlasti protiv ukrajinske nacije. Do danas, većina vodećih zemalja u svijetu i Hrvatskoj bliske države u širem susjedstvu proglasile su

u parlamentima svojih zemalja Holodomor genocidom nad ukrajinskim narodom što i mi, Ukrajinci u RH očekujemo i od našeg Hrvatskog sabora.

Program obilježavanja započeo je polaganjem cvijeća i vijenaca kod Spomen obilježja poginulim braniteljima iz Domovinskog rata. Vijence su položili, u ime Veleposlanstva Ukrajine u RH otpravnik poslova Jaroslav Simonov i dr. sc. Jevgenij Paščenko, u ime UZRH predsjednik Mihajlo Semenjuk i tajnica Marija Semenjuk-Simeunović a cvijeće su položili u ime UKPD "Ivan Franko" Vera Matušinski, Slava Pliška i Tetjana Kočnjeva, KPD Ukrajinaca "Karpati" predsjednik Ivan Semenjuk i Marija Semenjuk-Simeunović a u ime domaćina, UKPD "Ukrajina" predsjednik Vlado Karešin.

Nakon toga služena je Panahida u Kapeli sv. Ane u brodskoj Tvrđavi. Bogosluženje je predvodio grkokatolički župnik Aleksandar Hmilj uz susluženje župnika kaniškog Nikole Stupjaka i dekana slavonskog, župnika sibirskog Ivana Barščevskog. Uz brojne grkokatoličke i rimokatoličke vjernike, panahidi su nazočili i rimokatolički svećenici predvođeni slavonskobrodskim dekanom Ivanom Lenićem.

U Galeriji "Ružić" je po završetku bogoslužnja otvorena izložba "Ubijanje izgladivanjem: nepoznat genocid nad Ukrajinacima" Međunarodnog dobrotvornog fonda – Ukrajina "3000". Posebnost izložbe su dokumenti iz arhivskih izvora potkrijepljeni svjedočenjima preživjelih očevidaca umjetno stvorene gladi u Ukrajini 1932./33. godine poznate kao Holodomor. Prije otvorenja izložbe prigodne riječi u ime organizatora uputio je predsjednik UZRH Mihajlo Semenjuk a u ime domaćina UKPD "Ukrajina" predsjednik Vlado Karešin. Prigodnu riječ u ime Brodsko-posavske županije uputila je Dubravka Knežević, pročelnica Stručne službe Županijske skupštine i župana, dekan Ivan Lenić u ime Slavonskobrodskog dekanata a u ime

Veleposlanstva Ukrajine u RH prigodne riječi uputio je otpravnik poslova Jaroslav Simonov koji je i otvorio izložbu. Izložba je bila otvorena do kraja mjeseca studenog tako da svi oni koji nisu nazočili cjelokupnom programu obilježavanja 85. obljetnice mogli pogledati izložbu i dobiti predodžbu o genocidu nad ukrajinskim narodom - Holodomoru.

Predavanje "Holodomor - genocid totalitarnog režima nad ukrajinskim narodom 1932./33. godine održao je dr. sc. Jevgenij Paščenko, profesor, doktor filoloških i povijesnih znanosti na Katedri za ukrajinski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Zagrebu. U svom veoma nadahnutom predavanju istakao je kako se o Holodomoru, jednom od najstrašnijih zločina u povijesti ne samo jednog naroda, Ukrajinaca, nego i cijelog čovječanstva premalo govori; da se o domišljenoj zamisli o istrebljenju seljaštva "kao klase", a u biti snažne nacionalne okosnice ukrajinskog etnosa, premalo zna. Zločin je počinio Staljinov sovjetski totalitarni režim koji je gledao na Ukrajinu i njezino pučanstvo kao na neprijatelja, predvodnika prkosnog otpora boljševizmu i prisilnoj kolektivizaciji. Taj režim je po-

duzeo sve za dotad neviden zločinački poduhvat - istrebljivanje naroda glađu, kada je umoreno od 7 do 10 milijuna etničkih Ukrajinaca. Taj zločin tajio se u Sovjetskom Savezu sve do neovisnosti Ukrajine, iako se na zapadu ponešto znalo ali su objektivne informacije teško odlazile u svijet, rekao je između ostalog dr. sc. Jevgenij Paščenko.

Nakon predavanja prikazan je potresni dokumentarni film "Holodomor,

Ukrajina XX. stoljeće. Tehnologija genocida". Nakon projekcije filma nazočni su bili pod dojmom strahota koje su vjerno dokumentaristički prikazane. Mnogi koji su ovo prvi put vidjeli i čuli su izjavili da nisu znali za razmjere i strahote koje su se događale tih godina u Ukrajini, žitnici Europe i da je nevjerovatno da je umjetno izazvanom glađi sovjetskog staljinističkog režima umoreno toliko nevinih ljudi te da treba inzistirati da

Hrvatski sabor proglasi Holodomor genocidom nad ukrajinskim narodom.

Dr. sc. Jevgenij Paščenko uručio je nekoliko knjiga iz Biblioteke Ucrainiana Croatica svećenicima oba obreda i domaćinu, predsjedniku UKPD "Ukrajina" a moderator svih događanja u okviru obilježavanja obljetnice Holodomora Nikola Zastržni zahvalio je svima na dolasku.

Nikola Zastržni

Učenci obilježili 85. obljetnicu Holodomora u Ukrajini

● Kaniža

● Šumeće

Učenci koji izučavaju Ukrajinski jezik i kulturu u školi "Antun Matija Reljković" Bebrina, područne škole Kaniža i Šumeće, u studenom su imali više školskih sati posvećenih temi Holodomora u Ukrajini 1932.-1933. godine. Pročitano je niz referata, održano je nekoliko predavanja, pregledane su fotografije, te dokumen-

tarni filmovi o Holodomoru i njegovim posljedicama.

Nakon teoretskog izučavanja činjenica o Holodomoru, učenci su zapalili svijeće i pomolili se za žrtve genocida protiv ukrajinskog naroda.

Profesorica Oksana Martinjuk je u matičnoj školi na Stručnom skupu društveno-humanističkih predmeta održala

predavanje za nastavnike o Holodomoru u Ukrajini koje je bilo popraćeno fotografijama i dokumentarnim filmom.

Profesorica Martinjuk naglasila je da pripadnici ukrajinske nacionalne manjine imaju veliku želju da Hrvatski sabor prizna Holodomor u Ukrajini genocidom protiv ukrajinskog naroda.

Ana Marija Has, OŠ "Antun Matija Reljković" Bebrina

У Осієку відзначили 85 -у річницю Голодомору в Україні

Як і кожного року, наприкінці листопада у каплиці сестер Василянок в Осієку Служба Божа була присвячена жертвам Великого Голоду в Україні. Цього року Україна, українська діаспора і цілий і світ відзначили 85-у річницю геноциду українського народу.

Проповідь про Голодомор та його наслідки прочитав греко-католицький священник Любомир Стурко. Вірники молилися за мільйони невинних жертв.

Українці Хорватії намагаються донести правду про страшні злочини, які на території України вчинила комуністична влада. В останні роки хорватське суспільство все більше дізнається про Голодомор в Україні, завдяки старанням представників української національної меншини. Українці Хорватії прикладають чимало зусиль, щоб Хорватський парламент визнав Голодомор як акт геноциду українського народу.

Олеся Мартинюк

Održana 15. redovita godišnja Skupština UKPD "Ivan Franko" – Vukovar

Ukrajinsko-kulturno prosvjetno društvo "Ivan Franko" Vukovar 8. prosinca 2018. održalo je svoju 15. redovnu godišnju Skupštinu. Skupština se održala u Kongresnoj dvorani Bauer hotela Lav u Vukovaru u prisutnosti velikog broja članova društva i uzvanika.

Prije početka Skupštine pušten je kratki film u kojem je prezentiran rad Udruge u proteklih petnaest godina.

Nakon pozdravne riječi predsjednika UKPD "Ivan Franko" Igora Semenjuka, izabrano je Radno predsjedništvo, zapisničar te ovjerovitelji zapisnika i verifikacijska komisija. Verifikacijska komisija je utvrdila da je na Skupštini prisutno 60 članova UKPD-a čime su ispunjeni

uvjeti za rad Skupštine i donošenje legitimnih odluka. Izvješće o radu UKPD za 2017. godinu predstavila je zamjenica predsjednika Olesja Beč.

Financijsko izvješće UKPD "Ivan Franko" Vukovar za 2017. godinu podnijela je tajnica Marija Semenjuk Simeunović, uz analizu stanja sredstava, prihoda i rashoda u 2017. godini. Željko Mazurek u ime Nadzornog odbora pojasnio je da su utrošena financijska sredstva u skladu sa propisanim normama i da nije bilo primjedbi na rad Udruge. Sva tri izvješća jednoglasno su usvojena.

Plan rada UKPD "Ivan Franko" i Financijski plan prihoda i rashoda za 2019. godinu predstavila je Marija Semenjuk Simeunović, navodeći planirane aktiv-

nosti te izvore financiranja. Mihajlo Semenjuk, predsjednik Ukrajinske zajednice RH, pozdravio je nazočne a Udruzi, prigodom 15. obljetnice rada darovao sliku "Ivana Franka" izrađenu u drvetu. Skupština je završila s radom te je nakon toga organizirano neformalno druženje članova uz prigodni program u kojemu su sudjelovali članovi dječje skupine ukrajinskog narodnog stvaralaštva "Sonečko" te ukrajinski mješoviti pjevački zbor uz pratnju Marka Pepčaka na harmonici.

Svim članovima Udruge darovan je audio CD koji sadržava ukrajinske narodne pjesme u izvođenju pjevačkog zbora, snimljen povodom 15. godišnjice rada UKPD "Ivan Franko" Vukovar.

Tatjana Ramač

U radnoj posjeti kod gradonačelnika Vukovara

Gradonačelnik Grada Vukovara Ivan Penava i zamjenica gradonačelnika Ivana Mujkić s predstavnicima Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske održali su konstruktivan sastanak na kojemu je bilo riječi o djelovanju Ukrajinske zajednice u Vukovaru.

Suradnja Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske s Gradom Vukovarem oduvijek je bila prijateljska te se odvija

sada u svim segmentima na visokoj razini i potpunom razumijevanju, stoga su se s gradonačelnikom Penavom susreli Slavko Burda, potpredsjednik Europskog kongresa Ukrajinaca, Mihajlo Semenjuk, predsjednik Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske, Marija Semenjuk Simeunović, članica Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske i Tetyana Kochnyeva, predstavnica Ukrajinske na-

cionalne manjine Vukovarsko-srijemske županije.

Tema sastanka je bila dovršetak radova na Ukrajinskom domu u Vukovaru te položaj i očuvanje kulturnog i nacionalnog identiteta Ukrajinske zajednice u gradu Vukovaru.

Gradonačelnik Vukovara Ivan Penava istaknuo je kako je prepoznat značaj nacionalnih manjina u Vukovaru, ali i Republici Hrvatskoj koje svojim djelovanjem doprinose boljitku ne samo nacionalnih manjina nego cjelokupnog društva i boljitku naše domovine.

"Vođeni time pomogli smo mađarskoj zajednici kako bi otvorila vrata Mađarske kuće u Vukovaru, a isto tako u planu nam je staviti na raspolaganje naše resurse i ukrajinskoj nacionalnoj manjini kako bi u što skorijem vremenu otvorila vrata Ukrajinskog doma u Vukovaru i time članovima zajednice pružila snažan motiv za aktivan rad." - zaključio je Penava.

Slavko Burda

Kulturna manifestacija - Dan Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u Zagrebu

U Zagrebu je 9. prosinca 2018. godine u maloj dvorani KD "Vatroslav Lisinski" održan svečani program povodom Dana Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba uz nastup manjinskih udruga.

Koordinacija vijeća i predstavnika 18 nacionalnih zajednica Zagreba, tradicionalno obilježava svoj Dan - 10. prosinca, koji je ujedno i Međunarodni dan ljudskih prava.

Predsjednik Koordinacije vijeća i predstavnika Grada Zagreba Dušan Mišković u uvodnom govoru osvrnuo se na proteklu godinu govoreći o aktivnostima Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u Zagrebu te na predstojeće izbore i sve nazočne pozvao da aktivno sudjeluju u izborima vijeća i predstavnika nacionalnih manjina koje će se

održati u svibnju 2019. godine. Sudionicima kulturne manifestacije prigodnim riječima obratio se Aleksandar Tolnauer, predsjednik Savjeta za nacionalne manjine RH koji je govorio o 70. obljetnici Deklaracije o ljudskim pravima i svemu onome što je Hrvatska uradila u svom zakonodavstvu od proglašenja neovisnosti do danas poradi zaštite manjina, kulturnoj autonomiji i njihovoj integraciji u hrvatsko društvo ali sa svojim očuvanim kulturnim i nacionalnim identitetom. U prepunoj dvorani "Vatroslav Lisinski" nazočnima se pozdravnim riječima obratio i izaslanica gradonačelnika Zagreba Elizabeta Knorr, zamjenica pročelnice Ureda za međugradsku i međunarodnu suradnju i promicanje ljudskih prava Grada Zagreba.

U programu su sudjelovali: mješoviti pjevački zbor "Montenegro" Društva

Crnogoraca i prijatelja Crne Gore iz Zagreba; Veronika Tadina, predstavnica Slovenske nacionalne manjine izvedbom glazbe na harfi; Bernardina Mjeda, mezzosopranistica koju je na glasoviru pratila Nita Grubi, predstavila je Albansku nacionalnu manjinu; KUD "Sevdah" iz Zagreba otplesao je bošnjačke plesove; Dagmar Drachler je uz klavirsku pratnju Krešimira Popovića otpjevala nekoliko čeških skladbi; pjevačka grupa KUD-a "Prosvjeta" Pododbor Zagreb izvela je nekoliko srpskih narodnih pjesama; makedonske narodne pjesme otpjevala je Jadranka Šincek uz pratnju Safudina Alimovskoga i zbora "Momi biserni" koji djeluju pri MKD "Ohridski biser" iz Zagreba; glazbena skupina "Jewsters" izvela je židovske pjesme "Shalom Aleichem", "Limonciki" i "Maos tzur".

Slavko Burda

Відзначення 27-ої річниці Дня пам'яті жертв Вуковара

Кожного року 18 листопада для відзначення сумної дати і віддання шани жертвам міста та його мешканцям, у Вуковар приїздять люди з усіх куточків світу... Колонна пам'яті з кожним роком стає все довшою... Об'єднавшись, всі крокують до Меморіального цвинтаря, вшанувати пам'ять та помолитися за тих, хто восени 1999 року загинув, обороняючи своє місто та незалежність Хорватії.

Серед тих, хто підтримував хорватів у боротьбі за незалежну державу, були і національні меншини, а серед них - і українці. Згідно статистиці, у Вуковарі серед численних жертв, найбільше постраждало представників української національної меншини.

Вшановуючи пам'ять загиблих у війні за незалежну хорватську державу і

свободу Хорватії, вінок біля пам'ятника загиблим воїнам на Меморіальному цвинтарі жертв Вітчизняної війни поклали представники Координації національних меншин Вуковар-

сько-сріємської області та члени Ради української національної меншини міста Вуковар.

Тетяна Рамач

U Grkokatoličkoj župi u Slavonskom Brodu u gostima mladi svećenik i darovano Evanđelje

● o. Aleksandar Hmilj

● o. Zoran Vladušić

U nedjelju 4. studenog 2018. godine u crkvi Uzvišenja svetog Križa u Slavonskom Brodu kao i svake nedjelje održana je sveta liturgija u 9 sati. Uz župnika Aleksandra Hmilja liturgiju je služio dragi gost, mladi svećenik Zumberačkog vikarijata Križevačke eparhije o. Zoran Vladušić.

Ovaj mladi svećenik do trenutka svoga rukopoloženja za prezbitera (svećenika) 23. rujna ove godine imao je veoma zanimljiv životni put. Rođen je u Puli 1986. godine, od oca Milana Vladušića, pravoslavlca i majke Mirjane r. Verbanac rimokatolkinje. Kršten je u rimskom obredu svoje majke a pohađao je i školski i župski vjeronauk i ministrirao kroz cijelu osnovnu školu primajući u odgovarajućoj dobi svetu prvu pričest i svetu krizmu.

Opću gimnaziju završio je u Puli a nakon toga uspješno sudjeluje u selekciji za kadete OSRH. No, ipak se odlučuje za

civilno studiranje prava koje ga nije ispunjavalo u potpunosti.

Do svoga cilja dolazi u rujnu 2007. godine kada doživljava dublji susret s Gospodinom i poziv za svećenički red. Uz blagoslov i preporuku biskupa mons. Ivana Milovana ulazi u Bogoslovno sjemenište "Ivan Pavao II." u Rijeci. Istražuje istočnu crkvu i traži svoje korijene. U svom istraživanju saznao je i za vjernike istočnoga obreda – grkokatolike, koji su u potpunom zajedništvu s Papom rimskim.

Pri kraju formacije, 2013. postalo mu je jasno da želi biti upravo grkokatolički svećenik. Nakon te odluke oženio je Aleksandru r. Kalinić dipl. ing. elektrotehničke, koja je također otkrivala istočni obred svojih predaka i pronašla se u njemu. Početkom 2015. godine Zoran Vladušić podnosi vladiki mons. Nikoli Kekiću molbu za primanje među sve-

ćeničke kandidate Križevačke eparhije koji se o tome potvrdno izrazio i koji mu je udijelio niže redove (podđakon i đakon) sve do prezbitera (svećenika) čime je ostvarena njegova velika životna želja. Na nedjeljnoj liturgiji mladi svećenik je održao veoma nadahnutu propovijed a na kraju je podijelio mladomisnički blagoslov svim vjernicima za što su ga oni darivali i zaželjeli mu puno uspjeha u daljnjem služenju vjernicima kada mu vladika povjeri župu.

Ova liturgija je bila posebna i po tome što je prvi puta Evanđelje čitano iz nove, bogato ukrašene knjige koju su darovali Župi Uzvišenja svetog Križa u Slavonskom Brodu supružnici Dumeč, Eugen i Katarina r. Kava. Ovaj hvale vrijedan događaj je primjer i drugima da svojim darom mogu poboljšati i uljepšati inventar svoje župe a da će ih Svevišnji višestruko nagraditi.

Nikola Zastržni

XXIII. međureligijski koncert "Gdje je ljubav, prijateljstvo: ondje je Bog"

U Hrvatskom glazbenom zavodu u Zagrebu je 6. prosinca 2018. godine održan XXIII. međureligijski koncert. Od prvog koncerta davne 1992. godine za dan izvedbe izabran je datum 10. prosinca, Međunarodni dan ljudskih prava, a za mjesto održavanja koncerata Hrvatski glazbeni zavod. Rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Damir Boras je 4. siječnja 2016. godine utemeljio program Universitas cantat i imenovao prvog glavnog koordinатора mo. Josipa degl' Ivellia.

Kao i prethodnih godina, predstavnici vjerskih zajednica u Republici Hrvatskoj svojim sudjelovanjem i odazivom na XXIII. međureligijski koncert podržali su ovaj jedinstveni molitveni, koncertni, kulturni te nadasve humani projekt razumijevanja različitosti, kulture i vjere što

nas čini posebnima ne samo u hrvatskim nego i širim okvirima.

Posebno je obradovao Ćirilo-Methodov kor Grkokatoličke župe sv. Ćirila i Metoda iz Zagreba koji su pod dirigiranjem uvaženog dirigenta Igora Kosa izveli "Angel vopijaše", "O tebe radujetsja" te pjesmu Nikolaja Rimskog Korsakova "Otče naš". U muškom zboru pjevaju i pripadnici ukrajinske nacionalne manjine.

U molitvenom dijelu XXIII. međureligijskog koncerta sudjelovali su: Rimokatolička crkva, Srpska pravoslavna crkva, Hrvatska starokatolička crkva, Islamska vjerska zajednica, Židovska općina Zagreb, Židovska vjerska zajednica "Beth Israel"; Savez baptističkih crkava, Grkokatolička crkva i Evanđelička crkva.

U glazbenom dijelu sudjelovali su: Ćirilo-Methodov kor u muškom sastavu Grkokatoličke crkve (dirigent Igor Kos); dječji zbor Preobraženjske crkve u Zagrebu Srpske pravoslavne crkve; mješoviti pjevački zbor Židovske općine Zagreb "Lira"; zbor Srednje škole Čakovec Saveza baptističkih crkava u RH; Hrvatska starokatolička crkva; zbor Islamske gimnazije dr. Ahmeda Smajlovića Zagreb; pjevački zbor Mihael Montiljo židovske vjerske zajednice Bet Israel Zagreb; Collegium pro musica sacra Zagreb Rimokatoličke crkve.

Voditeljica programa Tanja Popec, organizator: Sveučilište u Zagrebu, program Universitas cantat. Glavni koordinatorski program Josip degl' Ivellio.

Slavko Burda

Щедрик, щедрик, щедрівочка...

Український "Щедрик" – символ Різдва у цілому світі

● Микола Леонтович

"Щедрик" - одна з найвідоміших українських мелодій, яка давно стала символом Різдва у різних куточках планети, поруч із ялинками, ярмарками, традиційними колядками, народними гуляннями... Але що відомо про неї? "Щедрик" називають однією з найдавніших мелодій, серед тих, що нині відомі й популярні. Хтось каже, наче він народився ще за часів язичництва, інші ж стверджують, що основною святковою пісню стала легенда про

народження Ісуса Христа: в ніч народження Божого Сина кожен дзвіночок у світі дзвенів на його честь. Загалом, історія "Щедрика" давня, цікава й багата на різні інтерпретації.

Коли витвір українського народу здобув світову славу? Це відбулося на початку ХХ-го століття завдяки таланту знаного українського композитора й диригента Миколи Леонтовича. Він є автором аранжування. Від української прем'єри твору нас відділяє майже ціле століття: "Щедрик" уперше прозвучав у 1916-му році у виконанні хору Київського університету. Вже через п'ять років відбулася американська прем'єра пісні. 5-го жовтня 1921 року українську мелодію почув нью-йоркський Карнегі-Хол. Відтоді й почалася слава "Щедрика". У 1936-му році було написано англійський текст - той самий "Carol of the Bells". Автор - Пітер Вільховський, диригент симфонічного оркестру радіо NBC (National Broadcasting Company).

Зараз важко собі уявити жанр музики, у якому б не існувало обробки "Щедрика". Його виконують рок-гурти, репери, існують диско- та техноверсії. Леонтович дав поштовх 100

років тому. Тепер "Щедрик" переробляють на власний смак представники кардинально різних музичних напрямків. І щоразу маємо оригінальну, незабутню версію.

Наприклад, у музичній скарбниці Олега Скрипки є чудове, дуже самобутнє виконання "Щедрика", улюблений український "Щедрик" виконують в одному з американських кінофільмів. "Carol of the Bells" блискуче виконує Pentatonix.

Напередодні Різдва в Роттердамі (Нідерланди) на центральній площі, серед краси і смакоти, посеред ялинок, гірлянд та усміхнених людей звучить "Щедрик"! Він звучить і в інших краях Європи! "Щедрика" обожають в Канаді та США!

Слухаючи "Щедрика" в різних куточках світу, українці відчувають велику гордість за свою національну культуру, адже лише істинний шедевр здатний облетіти всю планету й стати знаковою різдвяною темою для багатьох країн і народів!

Тож виявляється, український "Щедрик" єднає народи!

Kyiv Music Labs

Цікаві факти про різдвяну колядку "Щедрик"

Останнім часом українська різдвяна колядка "Щедрик" все більше приваблює своєю неповторністю. Цю пісню люблять не лише українці, вона звучить в усіх куточках світу. Подаємо цікаві факти про цю колядку.

Дивуєтесь, чому у різдвяній колядці слова про ластівок? Все тому, що мотиви слів "Щедрика" збереглися ще з дохристиянських часів. Тоді Новий рік святкували весною, коли оживала природа і птахи поверталися з теплих країв.

"Щедрик" - авторська обробка. Ця "Щедрівка" - не зовсім народна. Український композитор, хоровий диригент, громадський діяч і педагог Микола Леонтович знайшов текст народної щедрівки і написав до нього музику. Над своїм твором Леонтович працював майже усе життя! Щедрівка

має аж 5 авторських редакцій. Перша з'явилася 1901 року, а остання - 1919.

"Щедрик" відомий, як хоровий твір. Уперше його виконав хор Київського університету в 1916 році.

1921 року "Щедрик" вперше почули у США. Його виконали на концерті в Карнегі Холі в Нью-Йорку.

Англомовна версія. Всесвітньо відома "колядка дзвонів" з'явилася у 1936 році. Тоді американець українського походження Петро Вільховський створив англійську версію слів. "Carol of the Bells" - саме під такою назвою знають українського "Щедрика" у всьому світі.

Національний банк України ввів у

обіг дві пам'ятні монети "Щедрик" - номіналом 5 та 20 гривень.

Щедрівка звучала у багатьох серіалах: "Південний парк", "Сімпсоні", "Тріфіні", "Суботній вечір у прямому ефірі", "Менталіст". "Carol of the Bells" полюбилась і режисерам фільмів - її можна почути у таких відомих стрічках, як "Гаррі Поттер"; "Сам удома"; "У дзеркала два обличчя"; "Міцний горішок 2"; "Сімейка Адамсів".

Композиція для 12 віолончелей "Carol of the Bells" стала одним із найпопулярніших творів, які виконав Стівен Нельсон з The piano guys. Вона має понад 9 мільйонів переглядів на Youtube. У листопаді 2016 року на відзначення 100-річчя першого виконання "Щедрика" стартував флешмоб "Щедрик 100 challenge". У ньому взяли участь більше 60 колективів!

24 канал, Україна

“Щедрик” защедрували в Рієці

Члени Культурно-просвітнього товариства “Дніпро” - Рієка уже наприкінці листопада почали щедрувати і колядувати, зберігаючи і розвиваючи українські різдвяні традиції.

У прекрасному залі “Trsatske čitaonice” в Рієці відбувся музичний вечір присвячений презентації українських обрядових пісень - щедрівок, колядок і засівок. Чудовим десятихви-

національної меншини Приморсько-горанської області та керівник оркестру “Оберіг” товариства “Дніпро” - Рієка. Технічні обов'язки світла майстерно виконував Сергій Росул, активний член товариства та артист оркестру “Оберіг”.

Відомою українською колядкою “Щедрик”, яку обожає увесь світ, розпочалася святкова програма. Цю популярну пісню виконала Ольга Ка-

мелодіями та прекрасним виконанням пісень. Разом із бурхливими оплесками багаторазово звучало “браво”. Концерт зняла студія ITV.NOVA, а майстром відеозйомок був Раде Пухар. Переглянути відеозапис святкової різдвяної програми можна на каналі YouTube “Дніпро” Рієка.

Урочистий концерт своїм співом та музикою прикрасили: Марія Тухтан, Пауліна Тухтан, Марін Тухтан, Горанка Тухтан, Давор Лешіч, Сергій Кісельов та Ольга Камінська.

Після концерту всі учасники і глядачі були запрошені на пригощення українськими спеціалітетами - пірижками, смаколиками і медяниками, які приготували нові члени товариства “Дніпро” з міста Сукошан Світлана Замогильна і Дарко Кукор.

Вечір був теплий, дружній, піднесений від настрою різдвяних пісень, запашний від різдвяних медяників і переповнений відчуттям приближення свята Різдва Христового.

А ближче до самого Різдва товариство планує ще раз зібратися на вечір “Колядки” в камерну залу Козали на Волчичевому Тргу 2. На концерті звучатимуть українські обрядові колядки і щедрівки, які будуть співати разом із солістами всі члени товариства, так як колись співали наші діди і прадіди, бабусі і прабабусі.

Ольга Камінська

линним відеоматеріалом були представлені публіці всі ці обрядові пісні, а потім розпочався урочистий концерт популярних різдвяних пісень світу.

Музичним режисером програми була голова товариства

Ольга Камінська, ведучою програми - Карла Душковіч, а звуковим режисером і майстром відео був Віктор Камінський, представник української

мінська. У виконанні учасників прозвучали світові шедеври: G. Marie “La Cinquataine”, C.Frank “Panis Angelius”, G. Saccini “Ave Maria”, “Narodi nam se Kralj nebeski”, “Narodi nam se Kralj nebeski”, “Adeste Fideles”, V. Šemtjuk “Božić”, Adam “Sveta noć” - “O, Holly night”, Jules Stein “Neka bude snijeg! Pusti to snijeg”, Josef Mohr “Tiha noć”.

Публіка насолоджувалася чудовими

Відбулися річні звітні збори Української громади РХ

У Загребі 22 грудня 2018 року відбулися річні звітні збори Української громади Республіки Хорватія. Найважливішими питаннями порядку денного були звіти про роботу та фінансування центральної організації українців РХ, а також фінансовий план та річні програми товариств, які входять до складу Громади, за 2019 рік. Звіти, які були одностайно затверджені, делегатам і гостям прочитала секретар Української громади РХ Марія Семенюк Сімеунівіч. Делегати зборів розглянули запропоновані плани та програми на наступний рік, які Українська громада РХ в електорному вигляді передала на конкурс, розписаний Радою з питань національних меншин РХ. Секретар Громади сповістила присутніх про кількість членів та стан власності центральної організації українців Хорватії. Була відкрита дискусія та обговорення проблематики, яка виникає в процесі роботи і діяльності товариств, що входять до складу Української громади РХ.

Оксана Мартинюк

Održan seminar Savjeta za nacionalne manjine o interaktivnom načinu prijave programa kulturne autonomije

Organizaciji Savjeta za nacionalne manjine 21. studenoga 2018. u prostorijama Novinarskog doma u Zagrebu održan je Seminar o interaktivnom načinu prijave programa kulturne autonomije nacionalnih manjina putem interneta za 2019. godinu i godišnjih izvještaja o ostvarivanju programa i utrošku sredstava iz Državnog proračuna za 2018. godinu.

Predsjednik Savjeta za nacionalne manjine Aleksandar Tolnauer otvorio je seminar. Govorio je o položaju nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, o ulozi Savjeta za nacionalne manjine te o povećanju sredstava za programe kulturne autonomije manjina koja u 2019. godini ukupno iznose 36.460.157,00 kn,

što iznosi 7,75% povećanja u odnosu na sredstva iz 2018. godine.

Predavanje je održala i načelnica Sektora za financijski i proračunski nadzor Ministarstva financija Slavka Malenica koja je izlagala na temu uloga i zadaće sektora proračunskog nadzora u kontroli namjenskog utroška sredstava Državnog proračuna te o financijskom nadzoru neprofitnih organizacija i proračunskog nadzora zakonitosti, svrhovitosti i pravodobnosti korištenja proračunskih sredstava.

Marko Trošelj i Maja Peran, savjetnici u Službi za međunarodnu suradnju, EU i pravne poslove Agencije za zaštitu podataka, izlagali su o informacijama vezanim uz zaštitu osobnih podataka prili-

kom prijave programa na Javni poziv, kao i kod dostave polugodišnjih, godišnjih i kvartalnih izvješća udruga i ustanova.

Zamjenik predstojnika Stručne službe Savjeta Tibor Varga upoznao je prisutne predstavnike udruga i ustanova sa interaktivnom prijavom programa kulturne autonomije za 2019. godinu, kao i sa interaktivnom predajom godišnjih izvješća za prethodnu 2018. godinu.

Također, izvijestio je kako je 16. studenoga 2018. objavljen Javni poziv za predlaganje programa za ostvarivanje kulturne autonomije iz područja: informiranja i izdavaštva, kulturnog amaterizma i manifestacija, programa koji proizlaze iz bilateralnih sporazuma i ugovora, a koji će se sufinancirati sredstvima iz Državnog proračuna u 2019. godini, s rokom za podnošenje prijedloga programa 30 dana od objave.

Seminaru su bili nazočni članovi Savjeta za nacionalne manjine i zastupnici Vladimir Bilek, predsjednik i Robert Jankovics, potpredsjednik Kluba zastupnika nacionalnih manjina u Hrvatskome saboru, predsjednici vijeća i predstavnici nacionalnih manjina te predstavnici medija.

www.nacionalne-manjine.info

Теčaj Украјинскога језика у Славонском Броду

У просторима жупног стана žупе Узвишења светог Крiжа у Славонском Броду већ другу годину одржава се теčaj његовања Украјинскога језика који похађа око двадесетак особа различитих узроста и образовања. Образовна структура сеже у распону од факултетски, високо образованих (инженера, фармацевткиња, дипломирана књићница, здравствена дјелатница), занатлија па све до младих средњошколки, а предавању присуствује и агилни млади жупник о. Александар Хмилј који је и иницијатор овог пројекта којим полазници настоје усвојити украјинске ријечи и гласове и упознати се с украјинским писмом, алфавитом.

Настава се одржава једном тједно а предводи је, волонтерски, професорика Украјинског језика и књићевности Оксана Мартинјук која је студиј Украјинске филологије завршила у Украјини и која је изворни говорник украјинског језика а завршила је и студиј психологије такођер у Украјини. Поред овог ангаћмана, професорика Оксана ради у Основној школи "Антун Матија Релјковић" у Бебрини, подрућним школама у Канићи и Шумећу гдје ученици уз помоћ своје учитељице у редовној настави већ осму годину заредом иућавaju Украјински језик и културу по Моделу С.

Струћна истраживања из 1934. године у Паризу су представила украјински језик

као други најлјепши у свијету судећи према његовој мелодићности, одмах иза талијанског. Када је у питању његова фонетика, вокабулар, фразеологија и знанствена структура, спада у трећи најлјепши језик на свијету, одмах иза француског и перзијског језика.

У разговору с полазницима овог течаја који су углавном и чланови жупне заједнице Узвишења светог Крiжа и UKPD "Украјина" Славонски Брод, а већина их има и украјинске корјене, дознајем да су се одлучили на похађање овог течаја ради тога да би научили али првенствено разумјели украјински језик и да би болје могли остварити конверзацију приликом посјета прадомовини, Украјини, из које су њихови дједови, праћдједови и праћдједови дошли концем 19. и почетком 20. стољећа из Западне Украјине када је она била саставни дио Аустро-угарске монархије као и подручја у Хрватској у која су доселили са својим многобројним обитељима.

Сам пројект заслужује похвалу и моће бити примјер и другима да покушaju организирати овакве или сличне течајеве и заинтересирати своје чланове за језик својих предака који им у коначници моће добро послужити и у свакодневним сусретима у данашњем глобализираном свијету.

Никола Застрићни

Зимові свята в Осієку

У Осієку 8 грудня 2018 року в каплиці сестер Василянко на Службі Божій було багато вірників, особливо маленьких. Службу Божу служив місцевий греко-католицький парох о. Любомир Стурко, а після Служби до дітей завітав добродійник - святий Миколай. Діти з великим захопленням розповідали вірші та співали пісні про Миколая, які напередодні вивчили з батьками та сестрами Василянками. Деякі прочитали молитви, а деякі навіть майстерно грали на музичних

інструментах, співаючи пісні про Миколая. Найбільше віршів і пісень українською та хорватською мовами вивчив Леон Сопка, який кожної неділі мініструє в церкві Христа Царя, допомагаючи о. Любомиру. Тож Миколай та сестри Василянки нагородили Леона найбільшими подарунками. Ретельно приготувалася до свята Миколая і сім'я Жагар. Мама Тетяна разом з Петриком, Миколкою та Магдаленою виконували пісні про Миколая під супровід музичних інструментів найстаршої доньки Марії

і тата Андрія. Миколай щедро дарував дітям подарунки і був задоволений, що чув вірші, пісні і молитви українською і хорватською мовами.

У неділю, 23 грудня, після Служби Божої в греко-католицькій церкві Христа Царя в Осієку всі вірники співали колядки і щедрівки. Порадував вірників маленький міністрант та соло співак Леон Сопка, який чудово виконав українські колядки і щедрівки, за що був нагороджений подарунками.

Олеся Мартинюк

Susret Ukrajinaca Hrvatske u Šumeću

● Darko Karamazan

U subotu, 15. prosinca 2018. godine u Šumeću je održana tradicionalna manifestacija Susret Ukrajinaca Hrvatske. Organizatori ove manifestacije su članovi UKPD "Andrij Pelih" iz Šumeća i njihov predsjednik Darko Karamazan koji unatoč svim nedaćama, godinama uspješno vodi ovu manjinsku udrugu u kojoj se okupljaju, osim pripadnika Ukrajinske nacionalne manjine, i pripadnici većinskog hrvatskog stanovništva unatoč tome što u selu veoma uspješno djeluje i hrvatsko Kulturno umjetničko društvo "Šokadija".

Ove godine na Susretu Ukrajinaca Hrvatske u Šumeću sudjelovalo je nekoliko udruga iz inozemstva među kojima treba istaknuti dva ansambla iz naše pradomovine Ukrajine, iz Ljviva iz Galicije, iz koje su se krajem 19. i početkom 20. stoljeća preselili naši predci na ove prostore. Treba napomenuti da je tada na ovo područje, u sela koja danas čine Općinu Bebrina doselilo najviše Ukrajinaca u Hrvatskoj a koji su tada našli svoj novi dom među Hrvatima - Šokcima u tadašnjoj Austro-Ugarskoj monarhiji.

Program manifestacije Susret Ukrajinaca Hrvatske u Šumeću započeo je nastupom domaćina, članova UKPD "Andrij Pelih" koji su svojim nastupom oduševili svoje mještane i goste i pokazali da kvalitetno rade čemu svjedoče brojni nastupi diljem Hrvatske i inozemstva.

Kako je u svom obraćanju rekao njihov predsjednik, još im ostaje neostvarena želja da kao udruga zajedno otputuju i nastupaju u Ukrajini, na čemu intenzivno rade, a na putovanje pozivaju i svoje sumještane Hrvate. Poslije njih nastupili su gosti iz Ukrajine - Narodni ansambl tancu (ples)

"Polonena" kojeg čine uglavnom odrasli plesači i ansambl "Prolisok" koji je sastavljen od najmlađih plesača i pjevača. Prolisok je, kako je rekla njihova voditeljica ansambla, prvi proljetni cvijetak, simbol je proljeća, novog rođenja, sreće i mladosti.

Svojim nastupom, članovi ova dva ansambla su oduševili publiku koja im je cijelo vrijeme nastupa aplaudirala. Svojim nastupom je posebno oduševila djevojčica koja je otpjevala veoma emotivno i kvalitetno nekoliko ukrajinskih pjesama sa prekrasnim smiješkom na usnama.

Ranije tog dana, gosti iz Ukrajine su bili u Slavenskom Brodu gdje su u pratnji Nikole Zastrižnog razgledali Brodsku tvrđavu i grad, a bili su i na Savi, granici između Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Naročito im je bio zanimljiv podatak da je Slavonski Brod najveći grad na vanjskoj granici Europske unije. Mnoge članove su zanimali i podatci o Domovinskom ratu i sudjelovanju Ukrajinaca u njemu. Posjetili su i spomenik poginulim braniteljima i spomenik poginuloj djeci u Domovinskom ratu.

Unatoč hladnom vremenu gosti su bili veoma zainteresirani, fotografirali su se s likovima iz priča Ivane Brlić Mažuranić na brodskom Korzu i pored rijeke Save i fotografije slali svojim prijateljima u Ukrajinu.

Program se nastavio nastupom ženske pjevačke skupine Kulturno umjetničkog društva "Šokadija" iz Šumeća koji su se predstavili izvedbom slavonskih bećaraca.

Kulturno-prosvjetno društvo Ukrajinaca "Karpati" Lipovljani na ovoj su se manifestaciji u Šumeću predstavili dječjom skupinom. Djeca marljivo vježbaju i polako dostižu kvalitetu koja je potrebna za vrhunske nastupe a uskoro bi mogli vratiti

stari sjaj i nekadašnju kvalitetu svojih prethodnika koji su plesali u ovom Društvu. Treba istaknuti da Lipovljaci imaju veoma kvalitetan pjevački zbor koji nažalost nije nastupio na ovoj manifestaciji.

S Ukrajinacima "Zlatni klas" Prnjavor iz susjedne Bosne i Hercegovine domaćini iz Šumeća već godinama imaju dobru suradnju, družu se i posjećuju jedni druge prigodom manifestacija i "Bala" koji Prnjavorci organiziraju. Gosti iz Prnjavora su pokazali svojim nastupom svo bogatstvo i atraktivnost ukrajinskih plesova u kojima su pokazali svoju uvježbanost i atraktivnost, naročito atraktivnim skokovima i plesnim pokretima.

Predstavili su i članovi "Češke besede" iz Nove Gradiške i okolice koji su među najkvalitetnijim udrugama u Novoj Gradiški. Okupljaju pripadnike češke manjine i građane češkog podrijetla, čuvaju od zaborava češki jezik i običaje češke nacionalne manjine čime promoviraju češku kulturu. Na manifestaciji Susret Ukrajinaca Hrvatske u Šumeću nastupio je njihov mješoviti pjevački zbor koji je otpjevao nekoliko čeških pjesama.

Na kraju manifestacije domaćini su se zahvalili svim sudionicima prigodnim zahvalnicama. Šumećani su dobili poziv za uzvratno gostovanje u Ukrajini.

Poslije, uz ugodno druženje, razgovor i ples, svi sudionici su bili na veoma bogatoj i ukusnoj večeri za koju su bile zadužene žene iz Šumeća.

Treba pohvaliti i mlade voditeljice Ozanu Stasjuk i Valeriu Đakiv koje su dvojezično veoma uspješno vodile program manifestacije.

Nikola Zastrižni

U Osijeku održana manifestacija "Na krilima pjesme"

Devetu godinu zaredom Ukrajinci iz Osijeka organiziraju svoju tradicionalnu godišnju manifestaciju posvećenu ukrajinskoj književnici, prevoditeljici i političkoj aktivistici Lesji Ukrajinki. Ove godine manifestacija je održana 8. prosinca u kinodvorani Urania u centru grada Osijeka. Nazvana je po prvoj zbirci spisateljice Lesje Ukrajinke "Na krilima pjesme" a financijsku potporu članovi Udruge dobili su od Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske. Na manifestaciji su predstavljene dvije izložbe rukotvorina ukrajinskih udruga iz Osijeka i Kaniže. Sudi-onici kulturno-umjetničkog programa predstavili su ukrajinske narodne i božićne pjesme "koljadke", suvremene i dječje pjesme, te ukrajinske narodne plesove. U programu manifestacije sudjelovali su UKPD "Lesja Ukrajinka" - Osijek, KPD Ukrajinaca "Karpati" - Lipovljani, UKPD "Taras Ševčenko" - Kaniža, UKPD "Andrij Pelih" - Šumeće te učenici OŠ "Antun Matija Reljković" Bebrina koji njeguju Ukrajinski jezik i kulturu po Modelu C u školi.

Na početku programa sve goste i sudionike pozdravila je predsjednica domaćina iz Osijeka Oksana Martinjuk a posebno je pozdravila predsjednika Ukrajinske zajednice RH Mihajla Semenjuka, potpredsjednike Oksanu Sturko i Darka Karamazana, predsjednicu KUD-a Rusina u Osijeku, Tatjanu Mikloš i grkokatoličkog župnika u Osijeku vlč. Ljubomira Sturka. Oksana Martinjuk podijelila je zahvalnice za dugogodišnju suradnju te iznimni doprinos u razvoju i popularizaciji ukrajinske kulture na području Republike Hrvatske. Zahvalnice su dobili: predsjednik Ukrajinske zajednice RH Mihajlo Semenjuk, aktivisti Društva "Lesja Ukrajinka" Oksana Sturko, Natalija Tomkiv, Tatjana Lasek-Žagar, Hana Pešo, Leon Sopka te predsjednici i aktivisti udruga: Ivan Semenjuk, Marija Poljak, Željko Has, Mirjana Has i Darko Karamazan. Voditeljice programa bile su Natalija Tomkiv i Olesja Martinjuk.

Program manifestacije bio je popraćen u lokalnim medijima, a predsjednik Ukrajinske zajednice RH Mihajlo Semenjuk i predsjednica ukrajinske udruge iz Osijeka Oksana Martinjuk za Osječku televiziju govorili su o djelatnosti krovne organizacije Ukrajinaca u RH te udruga članica, spomenuvši i veliku ukrajinsku spisateljicu Lesju Ukrajinku. Bogat kulturno-umjetnički program završili su najmlađi sudionici, učenici OŠ "Antun Matija Reljković" Bebrina pjesmom o sv. Nikoli "Čarobna noć".

Nakon završne pjesme, gostima i sudi-

● Predsjednik Ukrajinske zajednice RH, Mihajlo Semenjuk

● Pjevačka skupina UKPD "Lesja Ukrajinka", Osijek

● UKPD "Taras Ševčenko", Kaniža

● KPD Ukrajinaca "Karpati", Lipovljani

onicima prigodnim govorom i čestitkama na uspješnom očuvanju materinskog jezika i kulture svojih predaka obratio se predsjednik Ukrajinske zajednice RH, Mihajlo Semenjuk. Predsjednik krovne organizacije Ukrajinaca osvrnuo se na svesrdni rad udruga u otežanim uvjetima, pored posla, obitelji te velikog utjecaja asimilacije. Mihajlo Semenjuk zahvalio je predsjednicima udruga i

svim aktivistima koji unatoč preprekama čuvaju tradiciju i rade na promicanju ukrajinske kulture. Spomenuo je i svoj nedavni povratak iz Kyjiva gdje je zajedno s potpredsjednikom Slavkom Burdom predstavljao našu delegaciju na Svjetskom Kongresu Ukrajinaca. Večera i zajedničko druženje održano je u prekrasnom ambijentu hotela "Zelenkrov".

Olesja Martinjuk

Вже приходить ніч чарівна... Відзначення свята св. Миколая у Вуковарі

Свято Миколая - одне з найулюбленіших народних свят, перше зимове свято, яке з особливим нетерпінням чекають діти. Адже відомо всім, що воно пов'язане з подарунками, гарним настроєм, піснями та забавами.

Святкування цього свята важливе для збереження традицій, які зберігають українці на просторах Хорватії, а ще, воно дозволяє об'єднати всіх, і дітей і дорослих, у велику, дружню родину.

У цьому році наймолодші члени Українського культурно-просвітнього товариства «Іван Франко» з Вуковара привітали святого Миколая, в образ якого майстерно втілювався Михайло Дерех, українською народною і сучасною колядкою, дарували йому віршички і пісні, свої молитви, прославляючи доброго святого, який все своє життя присвятив справам милосердя - лікував хворих, опікувався сиротами, щиро молився і просив у Господа справедливості, миру, добра, прощення і милосердя. А разом з Миколаєм, у товариство завітав і чортик, роль якого талановито виконала

Анжела Сімеунович. За мить дівчина перетворилася у хитрого бешкетника, який дарував неслухняним дітям прутики. А коли святий Миколай почав роздавати подарунки, дитячій радості і задоволенню не було меж. Усі були щасливі в цей вечір. Малеча та школярі, нагороджені подарунками, дарували посмішки своїм батькам, бабусям та дідусям. Щоб свято пройшло

велично і радісно, до його підготовки долучилися активісти українського товариства, а фінансово його підтримали представник української національної меншини району Богдановці Мирослав Вовк та представник української національної меншини Вуковарсько-сріємської області Тетяна Кочнева.

Тетяна Рамач

Posjet svetog Nikole djeci "Karpata" u Lipovljanima

Dana 6. prosinca 2018. godine sveti Nikola je stigao u posjet djeci, pripadnicima Kulturno-prosvjetnog društva Ukrajinaca "Karpata" Lipovljani. Ovaj posjet nikako nije iznenađenje jer su naša djeca veoma aktivna u promicanju ukrajinske kulture u Lipovljanima i šire. Obnovljena plesna skupina ove Udruge sa svojih dvadesetak članova već duže vrijeme izvodi veoma

atraktivne ukrajinske plesove širom RH, a za svoje nastupe bude nagrađena velikim pljeskom za izvođenje svakoga plesa.

Osim toga, za svaku pohvalu je i činjenica da pri Osnovnoj školi Josipa Kozarca u Lipovljanima postoje dvije grupe (starija i mlađa) koje izučavaju ukrajinski jezik po Modelu C, a velike zasluge pripadaju učiteljici ukrajinskoga

jezika Aleksandri Vračević i upravi škole, koji su svojim zalaganjem u znatnoj mjeri povećali broj učenika koji izučavaju ukrajinski jezik. Dočeku svetog Nikole nazočio je i župnik ukrajinske crkve Bezgrešnog začeća svete Ane, a djeca su izvela svoj program. Na kraju programa, sveti Nikola je darivao svu djecu.

Ivan Semenjuk

Uspješni nastupi UKPD "Ukrajina" – Slavonski Brod

Na tradicionalnoj kulturno-umjetničkoj manifestaciji "Večer ukrajinske pjesme i plesa" održanoj u Lipovljanima 6. listopada 2018. godine u organizaciji KPD Ukrajinaca "Karpati" Lipovljani, pored mnogobrojnih izvođača sudjelovali su i članovi Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva "Ukrajina" – Slavonski Brod i to dječjom folklornom sekcijom plesovima "Perlyna Ukrajine" i "Veseli ples" te mješoviti pjevački zbor s pjesmama "Hej sokoly" i "Nalyvajmo brattja".

U Slavonskom Brodu, u dvorani "Vijuš" održan je Katarinski sajam od 22. do 25. studenog 2018. godine u organizaciji Grada Slavenskog Broda. Uz bogatu ponudu izlagača posjetitelji su mogli uživati

i u bogatom kulturno umjetničkom programu, u kojem su sudjelovala kulturno umjetnička društva slavonsko-brodskog područja. Članovi dječje folklorne sekcije UKPD "Ukrajina" predstavili su se mnogobrojnim posjetiteljima Katarinskog sajma plesovima "Repa" i "Perlyna Ukrajine" i "Veseli ples", dok su članovi odrasle skupine izveli djevojački ples "Vjenčić" i "Hraje skrypkā".

Povodom Dana grada Pleternice 6. prosinca i blagdana Sv. Nikole KUD "Zavičajno društvo Rama" Pleternica organizirao je tradicionalnu 12. smotru "Običaji starog zavičaja", koja je održana 1. prosinca 2018. godine u športskoj dvorani OŠ fra Kaje Adžića u Pleternici. Pored domaćina u programu smotre

mnogobrojnoj publici pored društava iz Zagreba, Viteza, Siča, Samobora, Kaptola, Vočina, predstavili su se i članovi folklorne sekcije, te mješoviti pjevački zbor UKPD "Ukrajina" Slavonski Brod.

5. prosinca 2018. godine najmlađe članove UKPD "Ukrajina" posjetio je sveti Nikola darujući im lijepe poklone. Tom prigodom mališani su svetom Nikoli priredili mali program. Uz izložene likovne uratke, otplesali su i par plesova iz svog bogatog repertoara te interpretirali par prigodnih recitacija.

Jasna Bek

"Karpati" na 3. adventskom sajmu u Lipovljanima

U centralnom parku općine Lipovljani održan je 7. prosinca Adventski sajam u organizaciji Osnovne škole Josipa Kozarca Lipovlja-

ni.

Veliku potporu održavanju ovoga sajma dalo je čelnništvo Općine Lipovljani, a na sajmu je bilo izloženo više od četr-

desetak štandova s raznim izložbenim i ukrasnim predmetima koje su pripremili učenici osnovne i područnih škola Lipovljani, potom djeca Dječjeg vrtića "Iskrice" Lipovljani, članovi kulturno-umjetničkih društava općine (Češka beseda, Matica Slovačka i KPD Ukrajinaca "Karpati"), Udruga žena "Veličanke" iz Kraljeve Velike, Organizacija žena "Hrvatsko srce", Lovačko društvo Lipovljani, ribiči ŠRD "Šaran", slikari općine Lipovljani SOL i drugi.

Izloženi predmeti na postavljenim štandovima bili su zaista veoma šaroliki i interesantni posjetiteljima. Moglo se ovdje vidjeti, kušati i kupiti mnogo ukrasnih predmeta za predstojeće božićne blagdane od razne bižuterije ručne izrade, slika, pregršti raznih delicija pripadnika nacionalnih manjina, kuhanih kobasica, pečenih ribica... a također i različitim toplih i hladnih napitaka (čajevi, razni aperitivi, kuhano vino, kava).

Ivan Semenjuk

Проект “Етно зачіски світу” у Вінковцях

Маніфестація “Етно зачіски світу” відбувається кожного року в невеликому хорватському містечку Вінковці, в рамках державного огляду художньої самодіяльності під назвою “Осінь у Вінковцях”. Це культурне міроприємство за-

звичай відвідує декілька тисяч людей. Організує цю цікаву маніфестацію культурний центр Гаталінка з Вінковців, головою якого є Бланка Жакула. Реалізація проекту здійснюється за підтримки Міністерства культури Республіки Хорватія. Культурний центр

Гаталінка працює над розвитком цього проекту з 2011 року, збираючи додаткову інформацію, пов'язану з традиційними зачісками, які описані в літературі, але не використовуються у повсякденному житті.

Вивчаючи історію зачіски, працівники проекту можуть більше дізнатися про культуру, традиції народу, його міграції та вплив інших культур. Стиль волосся, дизайн стрижки та головні убори стали суттєвою частиною всіх народних костюмів, а особливо жіночих. Головні убори показують соціальний статус особи в межах спільноти. За допомогою методів і форм традиційних стрижок хорватські зачіски представляють унікальну світову спадщину. У цьогорічному проекті взяли участь місцеві перукарі, які показали багатство та унікальність зачісок з різних областей Хорватії, а також представники національних меншин Вуковарсько-сріємської області та численні учасники з-за кордону.

Члени Українського культурно-просвітнього товариства “Іван Франко” з Вуковара уже довгий час приймають активну участь у цьому проекті. Цього року традиційну українську зачіску майстерно представила Доріс Більна з Петровців, а чудовий і неповторний колорит українського національного вбрання гідно презентувала модель Світлана Гаврилович з Вуковара.

Тетяна Рамач

Дитячий гурток “Майстрик і Майстринка” у Вуковарі

Напередодні святкування різдвяних свят в українському товаристві “Іван Франко” у Вуковарі розпочав свою роботу дитячий гурток “Майстрик і Майстрин-

ка”. Важливого значення сьогодні набуває відтворення українських народних традицій, оволодіння технікою народних ремесел, тому завдання гуртка - прививати любов до народ-

ної творчості, культури, розвивати творчі здібності, художній смак.

На перше заняття гуртка зібралася малеча, яка вчилася працювати з папером. Папір - це дуже виразний та піддатливий матеріал, з нього можна зробити цілий світ. Діти працювали з великим захопленням, вони виготовляли іграшки з паперу для прикрашення ялинки. Кожна сніжинка, витинанка, новорічна гірлянда, ліхтарик, ангелик, вироблені дитячими руками, були чудові і неповторні. Діти проявляли свою вигадку, творчість, фантазію, тим самим розвиваючи свою творчість і естетичний смак. Спільна творча робота згуртувала наймолодших членів українського товариства, залишила чудові враження, піднесений настрій, приємне спілкування.

Тетяна Рамач

Večer ukrajinske narodne pjesme u Novom Sadu

Centar ukrajinske kulture “Kobzar” iz Novog Sada organizirao je 3. studenog 2018. godine međunarodno obilježavanje ukrajinske narodne pjesme. Ovo društvo nosi ime po znamenitom književnom djelu “Kobzar” velikana Ukrajine Tarasa Ševčenka, te je kulturnom programu naglasak na prezentaciji djela ovoga velikana. Tijekom večeri pjevale su se i ostale narodne ukrajinske pjesme. U programu su sudjelovali UKC “Kobzar” iz Novoga Sada te društvo za njegovanje ukrajinske kulture “Kolomyjka” iz Sremske Mitrovice. Od gostujućih društava bili su tu “Šovkova trava” iz Kluža - Temišvar

(Rumunjska), te pjevačka skupina KPD Ukrajinaca “Karpati” iz Lipovljana.

Koncert je održan u lijepoj dvorani Sinagoge u Novom Sadu, a počeo je recitiranjem djela Tarasa Ševčenka koje su izvodili predstavnik domaćina na srpskom, te članica našega Društva Marija Poljak na ukrajinskom jeziku. Predsjednik domaćina - UKC “Kobzar” Miroslav Kalenjuk pozdravio je potom prisutne gledatelje, a nakon toga je otvorio pjevački koncert. Slušali smo ukrajinske pjesme u izvođenju pjevačkih skupina koje su se izmjenjivale na pozornici. Pjevači KPD Ukrajinaca “Karpati” Lipovljani u svom prvom izlasku na scenu otpjevali su

pjesme “Kozache, kozache”, potom “Sadok vyšnevyj kolo haty” i “Vzjav by ja banduru”. U drugom izlasku na pozornicu otpjevali su pjesme “Hilka kalyne”, “Čy ty čyv mylenjkyk” i “Tam na hori dubočok”. Po pljesku prisutnih gledatelja, može se zaključiti da je izvođenje ovih pjesama bilo veoma uspješno i kvalitetno.

Nakon naizmjeničnih nastupa svih udruga, svi izvođači su zajedno na kraju programa pod vodstvom dirigentice domaćina otpjevali ukrajinsku narodnu pjesmu “Oj, ne svity misjačenjku”, koja je bila od strane gledateljstva posebno nagrađena velikim pljeskom.

Ivan Semenjuk

Obilježavanje 110. godišnjice ukrajinske kulture u Prnjavoru

Udruženje Ukrajinaca “Zlatni klas” iz Prnjavora (BiH) je 25. studenog 2018. godine proslavilo jubilarnu 110. godišnjicu ukrajinske kulture na tom prostoru.

Prvi Ukrajinici su krajem XIX. stoljeća dobrovoljno, u organizaciji tadašnjih austrougarskih vlasti preseljavali na napuštena područja nakon pada turske okupacije ovih područja. Bila su to organizirana, humana preseljavanja na ispražnjena područja, a glavni centar za prijem i daljnje raseljavanje Ukrajinaca u ovim područjima bio je baš u Prnjavoru.

Iz Prnjavora su raspoređivani po upražnjenim okolnim mjestima, a naknadno su se preseljavali i na druga udaljenija okolna područja od Slavonije do Vojvodine. U ovom je gradu osnovano i prvo kulturno društvo, koje je sada obilježilo svoju 110. godišnjicu osnivanja i prikaza ukrajinske kulture.

Zamisao organizatora je bila okupiti nekoliko kulturnih društava koja su na neki način vezana uz ovo područje s ciljem prikazivanja ukrajinske kulture. Na manifestaciji su sudjelovali predstavnici kulturnih društava iz BiH: “Zlatni klas”

iz Prnjavora te pjevačka skupina “Verhovena” iz Gradiške, a kao gostujuća društva iz susjednih država, nastupili su “Ivan Senjuk” iz Kule, te “Kolomejka” iz Sremske Mitrovice. Ukrajince iz Hrvatske predstavili su UKPD “Andrij Pelih” iz Šumeća te pjevačka skupina KPD Ukrajinaca “Karpati” iz Lipovljana.

Pod visokim pokroviteljstvom Općine Prnjavor i uz njihovu nazočnost na ovoj manifestaciji, uz relativno veliki broj prisutnih gledatelja, ova manifestacija je u Domu kulture u Prnjavoru u svom dvosatnom trajanju doživjela zaista visoki stupanj kvalitetnog prikaza ukrajinskih pjesama i plesova.

U sklopu manifestacije, organizirana je izložba slikarskih te literarnih radova ukrajinskih autora sa ovih područja, u kojoj je sudjelovao i član “Karpata” iz Lipovljana Pavlo Holovčuk izložbom svog bogatog opusa knjiga koje je on do sada izdao.

Manifestacija je završila zajedničkim druženjem pripadnika nastupajućih društava, te međusobnog evociranja uspomena na proteklo razdoblje, kao i međusobne dogovore za buduću suradnju.

Ivan Semenjuk

Kreativne božićne radionice na nastavi Ukrajinskog jezika

Na nastavi Ukrajinskog jezika u područnim školama Kaniža i Sumeće, osim pripreme za božićni koncert, izučavanja ukrajinskih bo-

žićnih pjesma, recitacija i glume, učenici su imali i niz različitih božićnih radionica. Ove godine učenicima se najviše sviđela potpuno nova radionica - dekupaž

na staklu, koju nikada do sada nisu radili.

Svatko je od njih donio po par manjih staklenki, različite salvete s prekrasnim božićnim motivima te druge potrebne materijale. Čak i najmlađi učenici radili su s puno strpljenja i veselja. Da radovi budu bolji, učenici su koristili metodu tamne, svijetle i mat boje i šljokice.

Učenici su s velikim zadovoljstvom, puno mašte i truda izrađivali svoje radove a svaki rad je izgledao unikatno i posebno. Svoje uratke su ponijeli kući, kao božićne poklone najmilijima.

Ova radionica je potakla djecu na darivanje u božićno vrijeme. Poklon je najljepši kada ga izradimo vlastitim rukama, čistog srca, s puno ljubavi i truda.

Lana Domankušić

OŠ "Antun Matija Reljković", Bebrina

Sudjelovanje "Karpata" na obilježavanju godišnjice KUD-a "Husain"

KUD "Husain" iz Husaina je 1. prosinca 2018. godine obilježavao svoju 36. obljetnicu rada koju je označio organizacijom kulturne manifestacije u Društvenom domu u Husainu.

Na ovoj manifestaciji prisustvovalo je, osim pripadnika kulturno-umjetničkih

društava koja su nastupala, i stotinjak razdraganih gledatelja, predvođenih gradonačelnikom Kutine. Manifestaciju su svojim nastupima obilježili: KUD "Husain" sa dječjim i starijim članovima, potom članovi KUD-a "Kolo" iz Starog Grabovca, pjevačka skupina Petrokemije iz Kutine i plesna skupina KPD Ukrajini-

naca "Karpati" Lipovljani.

Izvedba atraktivnog plesa skupine "Karpata" oduševila je gledatelje i bila nagrađena najvećim pljeskom.

Po završetku prikaza plesova i pjesama, uslijedila je večera te druženje svih izvođača uz prigodnu glazbu.

Ivan Semenjuk

Члени товариства "Дніпро" - Рієка заколядували і защедрували

Українське культурно-просвітне товариство "Дніпро" - Рієка завершило свій річний план культурно-просвітніх та мистецьких заходів концертом "Коляда", який відбувся 23 грудня 2018 року в приміщенні місцевої ради Козала на Волчичевому Тргу, 2. Тепла передріздвяна атмосфера панувала в уже знайомому приміщенні, де українське товариство з Рієки багаторазово проводило музичні та літературні вечори, а також Перший Регіональний пісенний конкурс "Українські солоспіви в Рієці", який з приїздом гостей і учасників з України автоматично переріс з регіонального у міжнародний.

Успішно проведений і концерт "Коляда", який організатори на чолі з головою товариства Ольгою Камінською вирішили провести саме в цьому залі, ставлячи крапку після всіх успішно проведених активностей товариства протягом 2018 року. Товариство "Дніпро" дійсно було щедрим на активності, незважаючи на те, що всі його члени мають обов'язки на своїх робочих місцях. Підводячи підсумки року, приємно згадати всі проведені культурні заходи в організації товариства. Особливо незабутніми були літературно-музичні вечори присвячені дням поезії і рідної мови; II міжнародний пісенний конкурс "Українські солоспіви в Рієці", на який приїхало 50 учасників з України (відповідальний - народний артист України Мар'ян Гаденко), Білорусії, Італії і Боснії; III український фестиваль пісні, музики, танців і художнього мистецтва, який продовжувався 20 днів - з прийомом великого гастрольного туру танцювального колективу з Канади (42 учасники) під назвою "Україна" (художні керівники Леся і Валерій Мовчани). Танцювальний колектив дав концерти в трьох містах Хорватії - Рієці, Лабіну і Поречі, а також товариство за допомогою активного її члена - секретаря товариства Марти Мартинчич організувало екскурсії канадцям у Венецію, у парк природи Плітвіцькі озера, фіштур по Кварнеру на кораблі.

Громадським обов'язком була участь членів товариства в Загребі на відзначенні 85-ої річниці Голодомору 1932-1933 років в Україні.

І, звичайно, незабутні концерти наприкінці року - "Щедрик" і "Коляда".

Концерт "Коляда" відбувся за участю солістів Ольги Камінської, Сергія Кісельова і Давора Лешіча, які чудо-

во розпочали святкову програму популярною різдвяною піснею Йосіфа Мора "Тиха ніч". Цікавим та незвичайним було те, що солісти виконали пісню трьома мовами: хорватською, українською і російською. Далі виконувалися різдвяні пісні - всесвітньо відомий і надзвичайно нині популярний "Щедрик" Миколи Леонтовича, який щедрувала Ольга Камінська, англійські різдвяні пісні Юлія Стейна "Let it snow" (співав і підтанцював Сергій Кісельов) та "Christmas Song" (майстерно виконав Давор Лешіч, у переграшу танцюючи з Ольгою Камінською). Вперше прийняв участь у концерті товариства юний гітарист, що навчається в другому класі музичної школи, син співака Сергія Кісельова - Михайл Кісельов. Хлопчик надзвичайно талановитий, з виразними акторськими здібностями і прекрасним відчуттям ритму. Михайл виконував твір, отримавши сам від цього задоволення, що є позитивним фактором у подальшому музичному розвитку дитини. Члени товариства гаряче сприйняли виступ Михайла Кісельова та запросили молодого музиканта взяти участь в наступному "Українському фестивалі пісні, музики, танцю і художнього мистецтва" і відразу ж запропонували вивчити "Київський Вальс" українського композитора Платона Майбороди.

Музичний режисер концерту Ольга Камінська запропонувала, щоб концерт закінчився фінальним співом двох найпопулярніших українських колядок і щедрівок хором усіх членів товариства. Всі присутні отримали тексти колядок "Ой, там за горою, там за кам'яною", "Щедрівки", "Добрий вечір тобі, пане господарю" та всі разом дружно заспівали. Під час співу всі були у захваті від злиття співучої енергії колядування і щедрювання. Звучали й інші українські пісні "Розпрягайте, хлопці, коней" та "Тей, наливайте повні чари!"

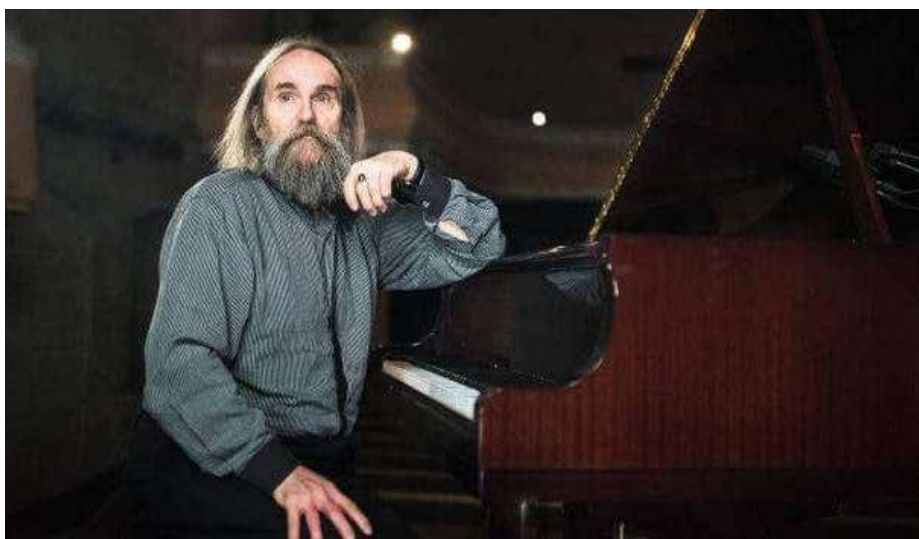
Відповідальним за фонограми та фотографування був представник української національної меншини Приморсько-горанської області Віктор Камінський, який встигав і разом з усіма співати.

Наймолодші члени товариства отримали новорічні подарунки - Адвентські календарі та цукерки. Дорослі отримали гарні квіти "Різдвяна зірка", які під час концерту були чудовою прикрасою сцени. Після культурно-мистецької програми всі зібралися за святковим столом, як одна дружна родина.

Ольга Камінська

Канадський композитор і піаніст українського походження відомий як найшвидший піаніст у світі

Любомир Мельник - канадський композитор і піаніст українського походження відомий як найшвидший піаніст у світі. Він стверджує, що може грати 19,5 нот в секунду кожною рукою. При цьому зазвичай фізично піаніст може виконати максимум 13-14 нот в секунду. Мельник відомий "безперервною музикою", піанінною технікою, що базується на дуже швидких нотах й складних нотних послідовностях, що створюють "звукове полотно", зазвичай з використанням правої педалі для створення обертонів і резонансів.

Любомир Мельник народився 22 грудня 1948 року в Мюнхені. Згодом після народження сина його сім'я переїхала до Канади, до міста Вінніпег. Вивчав латину й філософію в Коледжі Святого Павла, який є найбільшим католицьким коледжем в усій провінції Манітоба. Аспірантуру закінчив в Університеті Куїнс в Кінгстоні, також за спеціальністю "Філософія".

З 1973 по 1975 роки Любомир Мельник жив у Парижі. Працював разом з Каролін Карлсон у Паризькій опері, писав музику для хореографічних постановок, тоді ж створив і свою методику гри на фортепіано.

Любомир - автор понад 120 музичних творів. Співпрацював з французькими хореографами і рядом європейських та американських композиторів: Джеймсом Блекшоу, Пітером Бродеріком, Нільсом Фрамом та іншими.

Часто в музиці звертався до своїх українських коренів, так, один з його творів написаний на вірші Тараса Шевченка, окрему композицію Любомир Мельник присвятив Симону Петлюрі.

Методику своєї гри композитор описав у своєму трактаті "Відкритий час: мистецтво безперервної музики". Склав 22 етюди для музикантів-початківців, що бажають навчитися його техніці гри. Як правило, Мельник грає

музику, не відриваючи ноги від педалі і, таким чином, створюючи безперервну звукову лінію з переборів різної тривалості. Деякі критики ставляться до творчості Мельника вельми скептично, вважаючи його роботи просто швидкими арпеджіо.

1985 року в Швеції Любомир встановив два світові рекорди. Відповідно до одного з них композитор показав себе найшвидшим піаністом у світі: він зміг зіграти мелодію, витягуючи 19 з половиною нот щосекунди кожною рукою одночасно. Другий зафіксований рекорд: виконання найбільшої кількості нот за годину гри, при швидкості 13-14 нот на секунду кожною рукою.

Свою музику він називає continuous music (буквально "безперервна гра"). Піаніст вважає, що саме continuous music - це справжній голос фортепіано. Музикант боїться, що continuous music може померти разом з ним.

Мельник зізнався, що Continuous music не можна грати на якомусь іншому інструменті, цей вид музики не може жити без фортепіано.

Його музика побудована на швидких і складних нотних послідовностях. Мельник грає, майже не відриваючи ноги від педалі. Завдяки такій швидкості та техніці, людське вухо чує музичний потік, але не може розрізнити ноти.

Пану Мельнику 67 років. Композитор вчився у Канаді, мешкав у Франції, працював у Паризькій опері. Зараз, як він каже, живе у різних містах світу. Майже все своє життя він був невизнаний. Світ класичної музики не приймав його. У своїх інтерв'ю Мельник розповідав, що йому доводилося голодувати в Парижі, грати в готелях, де його ніхто не слухав. А у Києві зізнався, що це - найбільший зал в його житті.

Вразили слова Любомира Мельника: "Дуже важливо, щоб світ усвідомив, що якби я народився у Франції, Британії, Бразилії чи в будь-якій іншій країні, моєї музики би не існувало. Тільки українець може винайти таку музику. Представники інших національностей не опікувалися би такими речами. Я вважаю, частково українцям це вдається завдяки тому, що творча частина суспільства не вмотивована грошима, у той час коли світ схилений на грошах".

Підготувала Олеся Мартинюк

Teodor Fricki, velikan Ukrajinske zajednice RH

● Lipovljani, 15. 2. 1934. – Zagreb, 12. 11. 2018.

Dana 12. studenog 2018. godine u svojoj 84. godini života zauvijek nas je napustio mr. Teodor Fricki, velikan Ukrajinske zajednice u Republici Hrvatskoj i jedan od najuglednijih Ukrajinaca s prostora bivše Jugoslavije.

Teodor Fricki je rođen 15. veljače 1934. u Lipovljanima. Njegovi roditelji, otac Mihajlo i majka Eva iz roda Hadžinski, prva su generacija rođenih u Lipovljanima od dolaska ukrajinskih doseljenika iz tzv. Lemkivščyne, s područja jugozapadne Halyčine, današnje jugoistočne Poljske. Roditelji Teodorovog oca Mihajla, djed Vasilj i baka Anastazija, rođeni su u selu Židivske, kotar Jaslo u Krakovskom vojvodstvu. U Moslavinu doseljavaju zajedno s većim brojem ukrajinskih doseljenika u vremenu velikih migracijskih kretanja unutar Austro-Ugarske na prijelazu iz 19. u 20. st.

Godine 1943. devetogodišnjem Teodoru umire majka, a sljedeće, 1944., u zlu Drugog svjetskog rata ostaje i bez oca. Među 260 muškaraca različitih nacionalnosti iz Lipovljana i Nove Subocke i Teodorov otac, zajedno s drugim muškim članovima njegove obitelji, noću 19./20. rujna odvedeni su u konclogor Jasenovac, odakle se nikada više nisu vratili. Dječacić Teodor, poput mnoge druge lipovljanske djece ostaje siročić na brizi svojih najbližih.

Kao i sva ukrajinska djeca u Lipovljanima, držao se svoje ukrajinske grkokatoličke crkve gdje je bio i ministrant. Uz vjersko obrazovanje stječe svoja prva znanja o zemlji svojih djedova i nacionalnoj duhovnosti u župi koju je tada vodio duhovni, intelektualni i nacionalni autoritet o. Bogdan Myz, a jedan od najboljih njegovih prijatelja u djetinjstvu i kasnije, biti će i ostati župnikov sin, kasnije svećenik, enciklopedista i najplodniji povjesničar Ukrajinaca – grkokatolika Križevačke biskupije, o. Roman Myz. Usadene vrijednosti koje je primio u svom najranijem djetinjstvu biti će mu vodiljom tijekom cijelog njegovog plemenitog života.

Nakon završene osnovne škole, srednjoškolsko obrazovanje stječe u Novskoj, Dobroju i Zagrebu. U Zagrebu diplomira na visokoj Upravnoj školi, gdje stječe i visoki stupanj magistrira znanosti.

Ističući se ljudskim i stručnim vrijednostima, godine 1965. izabran je za predsjed-

nika Općine Novska gdje tijekom narednih sedam godina usmjerava brojne komunalne, društvene, prosvjetne, kulturne i druge iskorake svoje općine. Uskoro je imenovan članom Predsjedništva Republičke konferencije socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske. U tim godinama izabran je i za zastupnika u Hrvatskom saboru, predsjednika Izvršnog odbora Republičkog fonda za razvitak privredno nedovoljno razvijenih krajeva Hrvatske, tajnikom Udruženja bankarskih i osiguravajućih organizacija Hrvatske te generalnim direktorom Tvornice parnih kotlova u Zagrebu.

Život Teodora Frickog posebno je obilježen njegovom plemenitom misijom u dobrovoljnim vatrogasnim društvima. Bio je četiri mandata predsjednik Vatrogasnog saveza Hrvatske i posljednji predsjednik Vatrogasnog saveza Jugoslavije i predsjednik Hrvatske vatrogasne zajednice. Proglašen je i doživotnim predsjednikom Hrvatske vatrogasne zajednice i uvršten među 10 velikana Vatrogasne zajednice u Hrvatskoj u proteklih sto godina. Bio je i najviši dužnosnik brojnih humanitarnih organizacija u Hrvatskoj i međunarodnim tijelima.

Nakon odlaska na više i visoke republičke i državne dužnosti, Teodor nikada nije zaboravljao da je rodom Lipovljanac a po nacionalnoj pripadnosti Ukrajinac. To ne samo da je u svakoj prigodi naglašavao, nego je svojim životom i konkretnim doprinosom potvrđivao.

Njegovim zalaganjem, u Lipovljanima su izgrađene moderna osnovna škola i sportska dvorana, zdravstvena ustanova, tvornica konfekcijske odjeće, ribnjak na površini od 700 katast. jutara. Modernizirane su i asfaltirane ceste kroz selo i na pravcu Banova Jaruga – Novska. Pomogao je svojim utjecajem na osnivanje brojnih radnih organizacija i izgradnju mnogih objekata što je sveukupno podiglo standard mjesta i materijalno stanje sveukupnog stanovništva. Svojim zalaganjem učinio je Lipovljane središtem važnih događanja, poglavito mjestom za zblizavanje i zajednički rad pripadnika brojnih nacionalnih manjina iz Lipovljana i cijele Hrvatske.

U vremenu komunističke antireligijske vlasti, Teodor je kao visoki dužnosnik u ondašnjem vremenu bio od izuzetne pomoći u povezivanju Crkve i birokratiziranog sustava. Uvijek i na svim mjestima i razinama gdje je djelovao, nastojao je pridonositi stvaranju pozitivne klime uvažavanja i omogućavanja djelovanja Crkve unutar šire zajednice na duhovnom, kulturnom, informativnom i društvenom polju.

Kao sin ukrajinskog naroda, šezdesetih na sedamdesete godine prošlog stoljeća dao je najveći mogući doprinos konsolidaciji pripadnika ukrajinske nacionalne manjine, kako u Hrvatskoj, tako i na prostoru bivše Jugoslavije gdje su živjeli Rusini-Ukrajinci njegujući svoj identitet (do tada isključivo unutar svojih grkokatoličkih ukrajinskih župa u Hrvatskoj, Bosni i Vojvodini). Zajedno s najutjecajnijim političarima ukrajinske

pripadnosti mr. Janka Sabadoša iz Vojvodine i Ivana Svatoka iz Bosne te vodećih intelektualaca, pojedinih svećenika te studenata sa sveučilišta u Zagrebu, Ljubljane i Novog Sada, Teodor Fricki će biti jedan od glavnih kreatora prvih nacionalnih organizacija Ukrajinaca u socijalističkoj Jugoslaviji, na lokalnoj, republičkoj a zatim i državnoj razini. Stekavši svojim radom i primjerom veliki ugled, izabran je za prvog predsjednika Saveza Rusina-Ukrajinaca Hrvatske a zatim i za prvog predsjednika Saveza Rusina-Ukrajinaca Jugoslavije.

Kada je 1971. g. ugušen Hrvatski nacionalni pokret poznat pod imenom „Hrvatsko proljeće“, Teodor Fricki se otvoreno opredijelio za zaštitu ukrajinskih intelektualca i studenata koji su aktivno sudjelovali u tom pokretu ili u ograncima „Matice Hrvatske“ izlažući se pogibelji od napada protivnika jedinstva Rusina-Ukrajinaca kao jedinstvenog nacionalnog korpusa ukrajinskog naroda te prava hrvatskih stremljenja za samostalnošću.

Sedamdesetih i osamdesetih godina prošlog stoljeća, u vrijeme Sovjetskog Saveza i Socijalističke Jugoslavije, Teodor Fricki je najviše doprinio u povezivanju Republike Hrvatske i Republike Ukrajine na gospodarskoj i kulturnoj suradnji. Kada je 1992. g. osnovano Hrvatsko-Ukrajinsko društvo prijateljstva – Teodor Fricki je bio prvi predsjednik, uključujući u svoj rad najistaknutije pripadnike političkog, gospodarskog i kulturnog establišmenta iz Republike Hrvatske. U posljednjem desetljeću svoga života dao je veliki doprinos u radu Ukrajinske zajednice u Republici Hrvatskoj, suradnji s Velesposlanstvom Ukrajine u RH i visokim izaslanstvima iz Ukrajine. Svojim ugledom u Gradskoj upravi Grada Zagreba, pomogao je u realizaciji izgradnje spomenika najvećem sinu ukrajinskog naroda Tarasu Ševčenku u Ukrajinskoj ulici, u glavnom gradu Hrvatske – Zagrebu.

Za svoj rad i svekoliki doprinos, Teodor Fricki je dobitnik najviših državnih priznanja i odličja SFR Jugoslavije, Republike Hrvatske, Ukrajine i drugih zemalja.

Na velikom i dostojanstvenom posljednjem ispraćaju na zagrebačkom groblju Mirogoj 16. 11. 2018. g., uz njegove najbliže, suprugu Ivanku, kćer Vesnu i sina Damira i ostalu tugujuću rodbinu, te uz dirljive prigodne govore visokih hrvatskih dužnosnika i državnih vatrogasnih čelnika Franje Gregorića i Ante Sanadera, uz postrojene vatrogasne jedinice iz cijele zemlje, vodeće političare i saborske zastupnike, njegovoj svijetloj sjeni odali su počast cvijećem i vršitelj dužnosti Velesposlanstva Ukrajine u RH te pripadnici Ukrajinske zajednice u Hrvatskoj.

Našeg Teodora najviše ćemo pamtiti po njegovim plemenitim vrlinama; staloznošću, odmjerenošću, točnošću, skromnošću, blagoj riječi, dobroti i ponajviše po osmijehu.

Neka je vječna hvala i slava našem dobrom Teodoru!

Boris G.

